

ผลการประเมินโครงการ

(Result Of Estimate Project)

ค่ายพัฒนาศักยภาพองค์กรเยาวชน

“พลังเยาวชนสร้างชาติ”

(Youth power To Built The Nation Campus)

โดย

สหพันธ์เยาวชนภาคกลาง

(By Federal Youth Of Central: FYC)

สนับสนุนโดย

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.)

(Support by Health Systems Research Institute: HSRI)

คำนำ

ในอดีตช่วงสั้นๆที่ผ่านมา ชุมชน / เครือข่ายได้มีการรวมตัวกันดำเนินกิจกรรมเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ของตนเอง มาตั้งแต่ปี 2536 จนถึงปัจจุบัน เป็นระยะเวลาสิบปี มีจำนวนเครือข่ายประมาณ 300 ข่าย ครอบคลุมพื้นที่ 6,000 กว่าหมู่บ้าน/ชุมชน (เฉพาะเครือข่ายที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงาน ป.ป.ส.) พบว่า ผลการทำงานที่เกิดขึ้นจริง และมีงานศึกษาวิจัยและถอดองค์ความรู้ที่สามารถยืนยัน ถ้าชุมชนมีความตระหนักต่อปัญหายาเสพติด และลุกขึ้นมาดำเนินกิจกรรมเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ของตนเอง และเป็นการแก้ไขปัญหายาที่ยั่งยืนได้ ประกอบกับที่รัฐบาลได้มีนโยบายที่เอื้ออำนวย และเอื้อจริงกับการต่อสู้เพื่อเอาชนะปัญหายาเสพติด ส่งผลให้สถานการณ์ปัญหายาเสพติดในขณะนี้ลดลง แต่ประเด็นที่สำคัญคือจะอย่างไรที่จะไม่ให้ปัญหายาเสพติดย้อนกลับได้อีก ซึ่งต้องเป็นหน้าที่ของทุกคนไม่ว่าจะเป็นองค์กรภาครัฐ หรือภาคประชาชน ที่จะลุกขึ้นมาดำเนินการกับบางเรื่องที่ยังต้องรีบแก้ไข การสร้างระบบเฝ้าระวัง หรืองานพัฒนาด้านอาชีพ หรือการแก้ปัญหาเศรษฐกิจ เป็นต้น

ด้วยความเป็นมาข้างต้นจึงมีการเคลื่อนไหวของกลุ่มองค์กรเยาวชนในพื้นที่ภาคกลาง (ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของเครือข่าย 300 เครือข่าย) และเกิดเป็น “สหพันธ์เยาวชนภาคกลาง (Federal Youth Of Central : FYC)” ภายใต้การกระตุ้นและสนับสนุนจาก สำนักงาน ป.ป.ส. ร่วมมือกับเครือข่าย “พลังแผ่นดิน” ของแต่ละจังหวัด และกลุ่มเยาวชนของทุกจังหวัดได้ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในพื้นที่ชุมชน / สถานศึกษาของตนเอง มีลักษณะเนื้อหาและรูปแบบกิจกรรมเป็นไปตามลักษณะเฉพาะของพื้นที่และทักษะความชำนาญของบุคลากร แต่จากการดำเนินงานที่ผ่านมายังเป็นไปในแบบต่างคนต่างทำ มีการประสานงานและการเรียนรู้ระหว่างพื้นที่จังหวัดต่างๆ ค่อนข้างน้อย

ดังนั้น คณะทำงานศึกษาวิจัยจึงได้มีแนวทางการศึกษาผลสัมฤทธิ์อันเป็นจังหวะก้าวของการทำงานเครือข่ายเยาวชน ด้วยความมุ่งหวังที่จะนำไปสู่การปรับปรุงกระบวนการทำงานและการพัฒนาศักยภาพของแกนนำเยาวชนเพื่อสามารถก่อเกิดการขับเคลื่อนอย่างยั่งยืนได้ต่อไป

เชื้อม่น + ศรีทธา

คณะทำงานสหพันธ์เยาวชนภาคกลาง

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	1
สารบัญ	2
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	3
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	4
1.3 ขอบเขตของการศึกษา	5
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการทำงานแบบมีส่วนร่วมด้วยเทคนิค A I C	6
2.2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติ	6
2.3 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้	8
2.4 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
บทที่ 3 กรอบแนวคิด และวิธีการศึกษา	
3.1 กรอบแนวคิดศึกษาถึงตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม	13
3.2 สมมติฐานการศึกษา	13
3.3 คำนิยามศัพท์	14
3.4 วิธีการศึกษา	15
3.5 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	16
3.6 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	16
บทที่ 4 ผลการศึกษา	
4.1. ลักษณะข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	17
4.2. ปัจจัยด้านสังคมและจิตวิทยา	18
4.3. การมีส่วนร่วมของเยาวชนในขั้นตอนต่างๆของการดำเนินงาน	19
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และ ข้อเสนอแนะ	
5.1. สรุปผลการดำเนินงาน	21
5.2. อภิปรายผลการดำเนินงาน	32
5.3. องค์ความรู้ที่ได้จากการทำงาน	34
5.4. แนวทางการดำเนินงานต่อไป	36
บรรณานุกรม	41

บทที่ 1 บทนำ

ค่ายพัฒนาศักยภาพองค์กรเยาวชน “พลังเยาวชนสร้างชาติ”

กิจกรรม ค่ายพัฒนาศักยภาพองค์กรเยาวชน “พลังเยาวชนสร้างชาติ” มีความมุ่งหวังในการเชื่อมร้อยเครือข่ายและเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กระบวนการระหว่างเครือข่าย ซึ่งจะเป็นการผ่าทางตันของบางเครือข่าย สามารถเป็นแรงบันดาลใจ หนุนเสริมการขับเคลื่อนงานภาคประชาคมส่วนของเยาวชนได้อย่างเป็นพลวัต นั่นคือ เกณฑ์เยาวชนสามารถพัฒนาศักยภาพของตนให้สามารถสืบสานงานอย่างต่อเนื่องได้

หัวข้อ ค่ายพัฒนาศักยภาพองค์กรเยาวชน “พลังเยาวชนสร้างชาติ” กรณีศึกษาระหว่างวันที่ 23 – 26 เมษายน 2547 ณ ค่ายฝึกการรบพิเศษแก่งกระจาน จ.เพชรบุรี

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ตามที่รัฐบาลได้มีนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดฯ ในปี 2546 โดยจำแนกกลุ่มเป้าหมายออกเป็น 3 กลุ่ม ซึ่งถือว่าปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาที่ทางรัฐบาลให้ความสำคัญและให้จัดระดับความสำคัญของปัญหาเป็นปัญหาระแห่งชาติ ที่ต้องดำเนินการจัดการแก้ไขให้เกิดผลสัมฤทธิ์ให้ได้ รวมทั้งได้มีการวางมาตรการดำเนินงานอย่างเฝ้าระวัง ประสานสงครามจัดการกับปัญหานี้อย่างจริงจัง เอาใจใส่ ภายใต้คำขวัญที่ว่า “พลังแผ่นดิน จัดตั้ง ยาเสพติด” และยังถือเป็นการทำงานเพื่อถวายแด่ในหลวงของเรา ดังนั้น ทุกภาคส่วนจึงต้องร่วมมือกันและช่วยกันรุมสกรัมต่อปัญหานี้ ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ให้ได้และประกาศชัยชนะเหนือปัญหานี้ เพื่อถวายแด่ ในหลวงของเราภายในวันที่ 5 ธันวาคม ทั้งนี้มุ่งเน้นการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาซ้ำในพื้นที่ที่บรรลุการประกาศชัยชนะ จากมาตรการดังกล่าว ได้มีความพยายามสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ที่เรียกว่า “พลังแผ่นดิน” ซึ่งจังหวัดต่างๆ ทั่วประเทศได้ดำเนินการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนด้วยการสร้างองค์กรเครือข่ายต่างๆ ขึ้นมาเพื่อ **เสริมและสนับสนุนการทำงานภาครัฐ** ส่วนหนึ่งได้มุ่งเป้าหมายไปที่กลุ่มเยาวชน ซึ่งถือว่าเป็นกลุ่มเสี่ยงและเป็นเป้าหมายหลักของการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด และอยู่ในกลุ่ม Potential Demand ที่จำเป็นต้องเร่งดำเนินการ และต้องเกิดผลสัมฤทธิ์ที่ยั่งยืนซึ่งสอดคล้องกับแผน Roadmap ระยะที่ 3 ของ (ศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ) ศตส.ช. ที่ต้องการให้เกิดความต่อเนื่อง

ผลสัมฤทธิ์จากการดำเนินงานของภาครัฐ พิสูจน์ให้เห็นว่า ถ้าหน่วยงานรัฐเอาใจใส่จริงจังกับปัญหานี้ ก็จะสามารถจัดการกับปัญหาได้ แต่ปัญหาที่ยังเป็นที่น่ากังวลคือ “ความยั่งยืน” ต่อผลที่จะเกิดในระยะยาว เพราะปัญหายาเสพติดสามารถเกิดขึ้นขึ้นมาได้อีกเสมอ ถ้าหากหน่วยงานคิดว่าได้จัดการแล้ว และละทิ้งไป ไม่มีความต่อเนื่อง ยาว แต่ผู้ที่อยู่ในพื้นที่คือ ชาวบ้านหรือคนในชุมชนนั้น ๆ ต้องเป็นผู้รับช่วงต่อจากการทำงานของภาครัฐ จึงจำเป็นต้องให้อำเภอหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามามีบทบาทต่อจากที่ภาครัฐได้ดำเนินการไว้ โดยสร้างกระบวนการชุมชนเข้มแข็ง เพื่อให้

เกิดผลการจัดการกับปัญหาเสพติดอย่างยั่งยืน และที่ผ่านมามีการจัดการกับปัญหาเสพติดโดยองค์กรชุมชนก็ได้พิสูจน์แล้วว่า สามารถจัดการกับปัญหานี้ได้อย่างเหมาะสมกับลักษณะเฉพาะของตนเอง เช่น ประเพณี วัฒนธรรม และใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ใช้ความเอื้ออาทรดูแลซึ่งกันและกันภายในชุมชน เป็นผลทำให้จัดการกับปัญหานี้ได้อย่างลงตัว ที่สำคัญ คือ เกิดผลต่อเนื่องในระยะยาว แม้ว่าภาครัฐจะไม่ให้ความสำคัญกับปัญหาเหล่านี้แล้วก็ตาม ชุมชนยังดูแลตนเองได้อย่างต่อเนื่องเพราะเป็นสำนึก ไม่ใช่สิ่งการ การดำเนินการจัดการกับปัญหาเสพติดอย่างยั่งยืน คำตอบจึงอยู่ที่ชุมชน

ด้วยความเป็นมาข้างต้นจึงมีการเคลื่อนไหวของกลุ่มองค์กรเยาวชนในพื้นที่ภาคกลาง ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของเครือข่ายภาคประชาชน และเกิดเป็น “สหพันธ์เยาวชนภาคกลาง (Federal Youth Of Central : FYC)” ภายใต้การกระตุ้นและสนับสนุนจาก สำนักงาน ป.ป.ส. ร่วมมือกับเครือข่าย “พลังแผ่นดิน” ของแต่ละจังหวัดและกลุ่มเยาวชนของทุกจังหวัดได้ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในพื้นที่ชุมชน / สถานศึกษาของตนเอง มีลักษณะเนื้อหาและรูปแบบกิจกรรมเป็นไปตามลักษณะเฉพาะของพื้นที่และทักษะความชำนาญของบุคลากร แต่จากการดำเนินงานที่ผ่านมายังเป็นไปในแบบต่างคนต่างทำ มีการประสานงานและการเรียนรู้ระหว่างพื้นที่จังหวัดต่างๆ ค่อนข้างน้อย ดังนั้น “สหพันธ์เยาวชนภาคกลาง” จึงได้ประสานงานและขอความร่วมมือในการระดมสมอง จากหน่วยงานต่างๆ โดยในเบื้องต้นมีการประสานด้านการกิจและกรอบแนวคิดกับ ค่ายการฝึกอบรมพิเศษแก่กระเจาน, วิทยากรกระบวนการ ศตส.จ.พบ., สำนักงานประสานและสนับสนุนภาคประชาชนพื้นที่ภาคกลาง (สสช.ก.) สำนักงาน ป.ป.ส.ภาคกลาง, เครือข่ายเยาวชนและคณะทำงานของกลุ่มจังหวัดภาคกลาง ซึ่งมีความเห็นร่วมกันว่า น่าจะมีการจัดตลาดนัดประสบการณ์ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้เทคนิคและวิธีการของแต่ละพื้นที่ การพัฒนาความเข้มแข็งของเครือข่ายเยาวชน อันจะนำไปสู่การเรียนรู้ประสบการณ์เพื่อพัฒนาการขับเคลื่อนงานด้านเยาวชนในพื้นที่ต่าง ๆ ภายใต้แนวทางของรัฐบาลในการเอาชนะยาเสพติดอย่างยั่งยืนในทุกพื้นที่ และทุกกลุ่มเป้าหมาย มีการกำหนดเป้าหมายร่วมกันในการดำเนินงานของเครือข่ายเยาวชนในพื้นที่ภาคกลาง ภายใต้ความดูแลของหน่วยงานต่างๆ ที่ร่วมมือกำหนดหลักสูตร กิจกรรม และ การร่วมมือปฏิบัติการตามโครงการ

ดังนั้น สหพันธ์เยาวชนภาคกลาง (Federal Youth Of Central : FYC) ร่วมกับ ค่ายฝึกอบรมพิเศษ แก่กระเจาน อ. แก่งกระเจาน จ. เพชรบุรี จึงได้จัดทำโครงการ **ค่ายพัฒนาศักยภาพองค์กรเยาวชน “พลังเยาวชนสร้างชาติ”** ขึ้น เพื่อเป็นเครื่องมืออันเป็นทางเลือกหนึ่งของการพัฒนาความเข้มแข็งของเยาวชนต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาแนวโน้มการพัฒนาศักยภาพแกนนำเยาวชนด้วยกระบวนการค่าย
2. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างความรู้ ความเข้าใจ ที่ถูกต้องเพื่อปรับปรุงการทำงานขององค์กรด้านเยาวชนและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในเขต 25 จังหวัดภาคกลางที่เข้าร่วมกิจกรรมค่ายครั้งนี้

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

ดำเนินการสำรวจ เก็บข้อมูล และวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติของเยาวชนและพี่เลี้ยงกลุ่มเป้าหมาย ที่เข้าร่วมกิจกรรมค่ายพัฒนาศักยภาพองค์กรเยาวชน “พลังเยาวชนสร้างชาติ” กรณีศึกษาระหว่างวันที่ 23 – 26 เมษายน 2547 ณ กองร้อยฝึกรบพิเศษที่ ๑ แก่งกระจาน จ.เพชรบุรี

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงกิจกรรมค่ายมีปัจจัยใดที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติ ความรู้ความสนใจ และความต้องการของเยาวชนภายในค่ายที่มีต่อการดำเนินกิจกรรมในอนาคต
2. เยาวชนแกนนำบางส่วนสามารถเรียนรู้การเป็นผู้นำอย่างสร้างสรรค์ และสามารถร่วมเป็นทีมงานของพี่เลี้ยงแต่ละกลุ่มองค์กรได้ในระยะต่อไป
3. ใช้เป็นแนวทาง เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง โดยเน้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการแก้ไขปัญหาโดยร่วมกับหน่วยงานของรัฐบาล

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดในการดำเนินงานศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเยาวชนมีอย่างหลากหลาย หากแต่มักจะเป็นแนวทางการศึกษาเชิงพรรณนา และเป็นเชิงสังคม หากแต่แนวทางการศึกษาวิจัยจากการทดลองเชิงสังคมยังมีน้อย แนวทางการศึกษาวิจัยค่ายพัฒนาศักยภาพองค์กรเยาวชน “พลังเยาวชนสร้างชาติ” จึงเป็นอีกลักษณะหนึ่งของการศึกษาบนพื้นฐานของการปฏิบัติการจริง และมีหลักการที่สามารถอ้างอิงได้

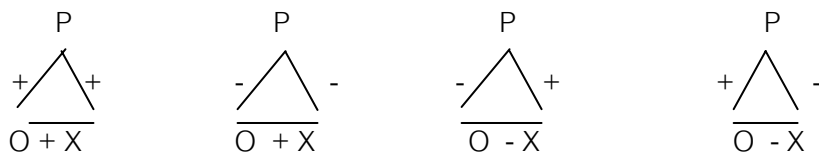
2.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติ

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีทัศนคติ ประกอบในการประเมินผลปัจจัยที่อาจจะส่งผลกระทบต่อ การดำเนินงาน เพื่อเป็นแนวทางไปสู่การแก้ไขปัญหา โดยได้เลือกใช้ทฤษฎีทัศนคติ ดังนี้คือ

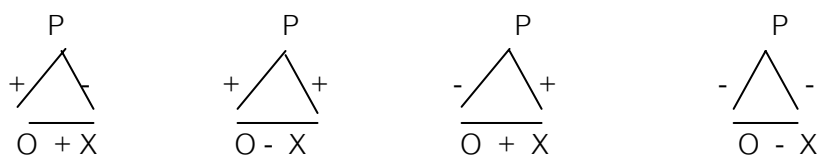
2.1.1. ทฤษฎีดุลยภาพ (Balance theory หรือ P-O-X theory)

โดยไฮเดอร์เป็นผู้คิดค้นทฤษฎีนี้ และถูกนำมาใช้อย่างแพร่หลายโดยคาร์ทไรท์ และฮารารี ทฤษฎีนี้มุ่งวิเคราะห์ความเชื่อและความคิด ไฮเดอร์เชื่อว่าคนเรามีแนวโน้มที่จะวิงวาดุลยภาพในระบบทัศนคติ นั่นคือมนุษย์เรามีแนวโน้มที่จะปรับทัศนคติที่ขัดแย้งกันให้เป็นไปในทางที่ดีขึ้น โดยมีแนวทางในการปรับทัศนคติ ได้ 3-วิธี คือ “P” เปลี่ยนทัศนคติที่มีต่อคนอื่น “O” เปลี่ยนทัศนคติที่มีต่อสถานการณ์หรือสิ่งของ “X” ไม่รับรู้ทัศนคติที่มีต่อคนอื่นหรือสถานการณ์ โดยบุคคลจะพิจารณาถึงความสำคัญของ O และ X ว่าสิ่งใดมีความสำคัญมากกว่า แล้วจึงเปลี่ยนทัศนคติ

ภาวะสมดุล (Balanced Triads)

ภาวะไม่สมดุล (Unbalanced Triads)

2.1.2. ทฤษฎีความเข้ากันได้ (Congruity Theory)

โดย ออสกู๊ด และเทนเนนบาอุม (Osgood and Tennenbaum, 1955)

จุดเด่น: สามารถนายทิศทางและปริมาณของการเปลี่ยนแปลงทางทัศนคติ “ยิ่งทัศนคติใดมีความหนักแน่น มันก็จะเปลี่ยนไม่มาก เมื่อเจอทัศนคติที่มีน้ำหนักตรงกันข้าม”

2.1.3. ทฤษฎีรู้ความสอดคล้อง (Cognitive Dissonance T)

โดย ลีออน เฟสติงเกอร์ (Festinger, 1957)

มนุษย์มีความขัดแย้งกันในใจ และมีแนวโน้มที่จะวิ่งหาความสอดคล้องกันของทัศนคติ โดย มีแนวคิดที่ว่า “ในการสร้างพฤติกรรมให้ลึกซึ้งถึงทัศนคติ ควรใช้ความมุ่งมั่นในการบอกกล่าวมากกว่าจะใช้ความรุนแรง

2.2 แนวคิด ทฤษฎีของการรับรู้

2.2.1 ความหมายของการรับรู้ (Perception)

ชม ภูมิภาค (2516:19) การรับรู้ คือ การแปลหรือตีความหมายจากสิ่งเร้าเป็นกระบวนการหาความหมายจากสิ่งเร้า

โสภา ชูนิกุลชัย (2516:181) การรับรู้ คือ กระบวนการที่อินทรีย์ต่าง ๆ พยายามที่จะแสดงความรู้สึกจากสิ่งที่ตนได้รับ ออกมาในรูปของการกระทำใดกระทำหนึ่งหรือในรูปของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

สุชา จันทรเฒ และสุรางค์ จันทรเฒ (2518:176) การรับรู้ หมายถึง กระบวนการที่คนเรามีประสบการณ์กับวัตถุ หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ โดยอาศัยอวัยวะสัมผัส

สมใจ ลักษณะ (2519:55) การรับรู้ คือ การแปลหรือตีความจากสิ่งที่ประสาทสัมผัสกับสิ่งเร้าภายนอกร่างกาย ทำให้ทราบว่าสิ่งเร้าที่เราสัมผัสนั้นเป็นอะไร มีลักษณะอย่างไร โดยอาศัยประสบการณ์เดิมช่วยในการแปลความหมายออกมา

วารินทร์ สายโอบเอื้อ และคณะ (2522:17) การรับรู้เป็นกระบวนการทางสมองในการแปลความหมายของข้อมูลที่ได้รับจากการสัมผัส ทำให้ทราบว่าสิ่งเร้าที่เราสัมผัสนั้นเป็นอะไรมีลักษณะอย่างไร โดยอาศัยประสบการณ์เดิมช่วยในการแปลความหมายออกมา

ประดินันท์ อุปรมัย (2523:89) การรับรู้ คือ กระบวนการที่บุคคลรับสัมผัสสิ่งเร้าแล้วใช้ประสบการณ์ หรือความรู้เดิมแปลความหมายสิ่งเร้าที่สัมผัสนั้น

ชัยยา ขำสะอาด (2540:12) ได้ให้ความหมายการรับรู้ หมายถึง บุคคลได้ทราบถึงวัฒนธรรม และความพอใจถึงหน้าที่

จากความหมายของการรับรู้ที่นักวิชาการต่าง ๆ ได้กล่าวมาแล้ว สรุปได้ว่า การรับรู้ หมายถึง การสัมผัสที่มีความหมาย การรับรู้เป็นการแปล หรือตีความแห่งการสัมผัสที่ได้รับ ออกเป็นสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่มีความหมาย หรือที่รู้จักเข้าใจ ซึ่งจะต้องประกอบด้วย ความรู้เดิม หรือความชัดเจนที่มีมาแต่หนหลัง

2.2.2 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้

Shaver (1989:95) อธิบายว่าการรับรู้ของบุคคลที่มีต่อสังคม เป็นกระบวนการรับรู้ซึ่งทำให้ผู้รับรู้ได้ข้อมูลพื้นฐาน เพื่อทำให้ผู้รับรู้คิด และเข้าใจโดยใช้ทฤษฎีเชิงอัตนัย หรือสามัญสำนึก (Implicit Theories)

Rogers และ Shoemaker (1971 อ้างถึงในศิริชัย ไตรสารศรี, 2539:14) ได้สรุปขั้นตอนของการรับรู้วิทยาการใหม่ ๆ ไว้ 5 ขั้นตอน คือ

- 1) ขั้นการรับรู้ (Awareness Stage) หมายความว่า บุคคลได้รับวิทยาการใหม่เป็นครั้งแรก แต่ยังไม่มีความรู้อย่างแจ่มชัดในวิทยานั้น ยังขาดข้อมูลข่าวสารเพิ่มเติม
 - 2) ขั้นสนใจ (Interest Stage) หมายความว่า บุคคลเริ่มสนใจในความรู้ใหม่ และความพยายามหาความรู้เพิ่มเติม
 - 3) ขั้นการชั่งใจ (Evaluation Stage) หมายความว่า บุคคลคิดทบทวนไตร่ตรองถึงผลดีผลเสียของความรู้ใหม่อยู่ในใจ
 - 4) ขั้นทดลอง (Trial Stage) หมายความว่า บุคคลนำความรู้ใหม่ไปทดลองปฏิบัติ โดยเริ่มจากขนาดเล็ก ๆ เพื่อดูผลการตัดสินใจยอมรับ
 - 5) ขั้นยอมรับ (Adoption Stage) เป็นขั้นตอนตกลงใจที่จะวิทยาการใหม่ไปปฏิบัติอย่างเต็มที่
- นอกจากนี้ขั้นตอนการยอมรับวิทยาการใหม่แล้ว โรเจอร์ (Roger) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับ ดังนี้

- 1) แบบของการยอมรับวิทยาการใหม่
- 2) ช่องทางการสื่อสาร ความรู้ที่ใช้เป็นตัวเผยแพร่กระจายความรู้ใหม่
- 3) ลักษณะทางธรรมชาติของระบบสังคม
- 4) ความเพียรพยายามของผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการแพร่กระจายวิทยาการใหม่ ที่มีผลต่ออัตราการยอมรับ

2.2.3 ปัจจัยที่กำหนดการรับรู้

สิ่งเร้าเดียวกันอาจจะทำให้คนสองคน รับรู้ต่างกันได้ การที่มนุษย์สามารถรับรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ ต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่าง จะรับรู้ได้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ของบุคคล เช่น สภาพแวดล้อมและลักษณะของสิ่งเร้า อุปกรณ์การรับรู้ เช่น อวัยวะสัมผัส ความตั้งใจ ความสนใจในขณะนั้น ประสบการณ์ที่ผ่านมา เนื่องจากสิ่งเร้าที่จะกระตุ้นให้บุคคลเกิดการรับรู้มีอยู่มากมาย ดังนั้นการที่บุคคลจะเลือกรับรู้สิ่งเร้าอย่างใดอย่าง

หนึ่ง ในขณะที่ขณะหนึ่งนั้น ประสบการณ์ที่ผ่านมา เนื่องจากสิ่งเร้าที่จะกระตุ้นให้บุคคลเกิดการเรียนรู้มีอย่างมากมาย ดังนั้นการที่บุคคลจะเลือกรับรู้สิ่งเร้าอย่างใดอย่างหนึ่งจะขึ้นอยู่กับสิ่งต่อไปนี้

Morgan และ King (1971:256-258) ได้อธิบายถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจไว้ว่ามี 2 ประการ คือ อิทธิพลจากภายนอก ได้แก่ความเข้มข้นและขนาดของสิ่งเร้า (Intensively and Size) การทำซ้ำ ๆ (Repetition) สิ่งตรงกันข้าม (Contrast) การเคลื่อนไหว (Movement) อิทธิพลภายใน ได้แก่แรงจูงใจ (Motive) การคาดหวัง (Expectancy) ในที่นี้จะแบ่งสิ่งที่มีอิทธิพลหรือปัจจัยของการรับรู้ ออกเป็น 2 ลักษณะใหญ่ คือ

ลักษณะของผู้รับรู้ กับลักษณะของสิ่งเร้า

1) **ลักษณะของผู้รับรู้** การที่บุคคลจะเลือกรับรู้สิ่งใดก่อน-หลัง-มาก-น้อย อย่างไหนขึ้นอยู่กับลักษณะของผู้รับรู้ด้วยเป็นสำคัญประการหนึ่ง ปัจจัยที่เกี่ยวกับผู้รับรู้แบ่งออกได้เป็น 2 ด้าน คือ ด้านภาค (สรีระ) กับด้านจิตวิทยา

(1.1) **ด้านกายภาค** หมายถึง อวัยวะสัมผัส เช่น หู ตา จมูก และอวัยวะสัมผัสอื่น ๆ ปกติหรือไม่ มีความรู้สึกสัมผัสสมบูรณ์เพียงใด เช่น หูตึง เป็นหวัด ตาบอดสี สายตาสั้น สายตาสั้น ผิวหนังชา ฯลฯ ถ้าปกติหรือหย่อนสมรรถภาพก็ย่อมทำให้การสัมผัสผิดไปด้วย สมรรถภาพในการรับรู้ลงไป ความสมบูรณ์ของอวัยวะสัมผัสจะทำให้รู้ได้ดี การรับรู้บางอย่างเกิดขึ้นจากอวัยวะสัมผัส 2 ชนิด ทำงานร่วมกัน เช่น ลิ้นและจมูกช่วยกันรับรู้รส การรับรู้จะมีคุณภาพดีขึ้นถ้าเราได้สัมผัสหลายทาง เช่น เห็นภาพและได้ยินเสียงในเวลาเดียวกันทำให้เราแปลความหมายของสิ่งเร้าได้ถูกต้อง

อีกประการหนึ่งต้องขึ้นอยู่กับขอบเขตความสามารถในการรับรู้ด้วย คือ ขอบเขตความสามารถโดยธรรมชาติในการรับรู้ของคนซึ่งขึ้นอยู่กับความสามารถในการรับสัมผัส และความสามารถในการแปลความหมายของสิ่งเร้า ความสามารถของอวัยวะสัมผัสมีขอบเขตจำกัดไม่สามารถสัมผัสสิ่งเร้าได้ทุกชนิด แสงที่มีความเข้มข้นน้อยเกินไป วัตถุขนาดเล็กมากเราไม่สามารถมองเห็นได้ พวกงูสี คลื่นวิทยุ ประสาทหูรับไม่ได้ เสียงที่เบาเกินไปจนไม่ทำให้แก้วหูสะเทือนเราก็ไม่ได้ยิน ขนาดหรือความเข้มของสิ่งเร้า ที่สามารถทำให้อวัยวะสัมผัสเกิดความรู้สึกได้ เรียกว่า Threshold การเปลี่ยนแปลงความเข้มข้นหรือขนาดของสิ่งเร้าเพื่อให้สามารถรับรู้ได้ เรียกว่า The Differential Threshold

(1.2) **ด้านจิตวิทยา** ปัจจัยทางด้านจิตวิทยาของคนที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้มีหลายประการ เช่น ความจำ อารมณ์ ความพร้อม สติปัญญา การสังเกตพิจารณา ความสนใจ ตั้งใจ ทักษะ ค่านิยม วัฒนธรรม ประสบการณ์เดิม ฯลฯ อันเป็นผลมาจากการเรียนรู้เดิม นักจิตวิทยาถือว่าการรับรู้เป็นสิ่งที่เลือกสรรอย่างยิ่ง (Highly Selective) เริ่มตั้งแต่เลือกรับสัมผัส เลือกเอาเฉพาะที่ความต้องการและแปลความหมายให้เข้ากับตนเอง ต่อไปนี้จะพิจารณาอิทธิพลของปัจจัยด้านจิตวิทยาแต่ละประการ คือ

(1.2.1) **ความรู้เดิม** กระบวนการรับรู้ เมื่อสัมผัสแล้วต้องแปลเป็นสัญลักษณ์โดยอาศัยความรู้เดิมเกี่ยวข้องกับสิ่งที่ต้องรับรู้ ฉะนั้นถ้าหากไม่มีความรู้เดิมในเรื่องนั้นมาก่อนย่อมจะทำให้ การรับรู้ผิดจาก

ความจริง ประสบการณ์ (Experience) เดิมของแต่ละบุคคลจะทำให้บุคคลรับรู้เหตุการณ์ต่าง ๆ หรือภาพแตกต่างกัน

(1.2.2) **ความต้องการ ความปรารถนา (Need)** หรือแรงขับ ใครต้องการอะไรสนใจแต่สิ่งนั้น เช่น คน 2 คน ไปซื้อของด้วยกัน คนที่ซื้อหนังสือก็ดูแต่หนังสือ คนหิวก็จะมองแต่ร้านอาหาร และต้องการรายการอาหาร คนที่ต้องการขับถ่ายก็มองหาห้องสุขา คนกำลังกระหายสนใจรายการเครื่องดื่ม ชูภาพให้ 3 คนดู แล้วถามทีละคนว่าเห็นอะไร ก.กำลังเห็นอาหาร ข.กำลังเห็นเบียร์ เพราะกำลังอยากดื่ม ค.เห็นเด็กเพราะกำลังคิดถึงลูก

(1.2.3) **สภาพจิตใจหรือภาวะของอารมณ์** คนเราขณะอารมณ์ดีมักจะไม่นิพิจารณารายละเอียดของสิ่งเร้ามากนัก มักมองไม่เห็นข้อบกพร่อง มองเห็นสิ่งนั้นดีไปหมด แต่ถ้าอยู่ในภาวะไม่ดีไม่พอใจ หรือได้รับอิทธิพลจากสื่อบางชนิด กินยาระงับประสาท ยานอนหลับ ดื่มสุรา ยาเสพติด ฯลฯ มักจะมองอะไรไม่ชอบไม่หมด หากว่ามีอารมณ์เสียมาก ๆ อาจจะไม่รับรู้เลย หรือรับผิดพลาดมาก เมื่อคนมีอารมณ์เครียดมาก กล้ามเนื้อและประสาทจะมีความต้านทาน การรบกวนกระแสประสาทสูง ทำให้การแปลความหมายผิดพลาด เกิดการรับรู้ไม่ดี ถ้าจิตใจแจ่มใส กระชุ่มกระชวย ใจปลอดโปร่ง การแปลความหมายก็จะดีและถูกต้องขึ้น

(1.2.4) **เจตคติ** มีผลต่อการแปลความหมาย คนที่เรามีเจตคติไม่ดีย่อมให้เรา เรารู้ว่าขี้มียะ

(1.2.5) **อิทธิพลทางสังคม (Social Factors)** สภาพความเป็นอยู่ของสังคมและลักษณะของวัฒนธรรมปทัสถาน (Norm) เป็นกรอบของการอ้างอิง (Frames of Reference) จารีต ประเพณี ค่านิยม เป็นเครื่องกำหนดการรับรู้ของคน ทำให้คนแต่ละกลุ่มรับรู้สิ่งต่าง ๆ แตกต่างกันไป

(1.2.6) **ความตั้งใจ (Attention)** ที่จะรับรู้และความสนใจสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวเรามีมากมาย ล้วนแต่มีโอกาสดำเนินให้เกิดการรับรู้ขึ้นในตัวเราได้ แต่ในขณะหนึ่ง ๆ เราไม่ได้รับรู้ทุกสิ่งทุกอย่างในสิ่งแวดล้อมรอบตัวเราพร้อม ๆ กัน เราจะเลือกรับรู้ทุกสิ่งทุกอย่างไม่ได้ที่เข้าทางประสาทสัมผัส โดยไม่มีการรับรู้หรือตระหนักในสิ่งนั้น เลยมีปฏิกิริยาต่อสิ่งต่าง ๆ มากน้อยต่างกันไม่เสมอเหมือนกัน การรับรู้สิ่งใดก็ตาม ถ้าหากมีความสนใจหรือตั้งใจที่จะรับรู้ มักจะเห็นหรือได้ยินสิ่งนั้นก่อน สิ่งเร้ามีอิทธิพลต่อการรับรู้ เราจะเลือกรับรู้สิ่งใดขึ้นอยู่กับสิ่งเร้า

สิ่งเร้าภายนอก ได้แก่ ขนาด ความเข้ม เคลื่อนไหว การทำซ้ำ สี การตัดกัน (Contrast)

สิ่งเร้าภายใน ได้แก่ ความพร้อม ความสนใจ และความต้องการของผู้ที่จะรับรู้ บุคคลย่อมจะเลือกรับรู้สิ่งเร้า เฉพาะตั้งใจจะรับรู้ นักจิตวิทยาให้หลักว่า มนุษย์เรานั้นมีแนวโน้มที่จะเลือกรับรู้แต่เฉพาะสิ่งที่ไม่ขัดกัน หรือไม่ทำลายสถานการณ์ สิ่งใดที่คิดว่าจะทำลาย ชื่อเสียงเกียรติคุณ ก็จะไม่รับรู้สิ่งนั้น ๆ ทั้ง ๆ ที่สิ่งนั้น ๆ เข้าสู่ประสาทสัมผัสไปแล้วก็ตาม

(1.2.7) **ความสนุกสนานเพลิดเพลินมีผลต่อการรับรู้** เพราะเมื่อมีความสนุกสนานก็รู้สึกสบายใจทำให้บุคคลเกิดการรับรู้ได้เร็วและได้ดี ทั้งนี้เพราะมีความสนุกสนานเพลิดเพลินแฝงอยู่ด้วยจึงก่อให้เกิดการรับรู้ได้ดี

(1.2.8) **แรงจูงใจ (Motivation)** มีผลต่อการรับรู้ แรงจูงใจกระตุ้นให้เกิดความต้องการ (Needs) สิ่งใดจะทำให้บุคคลเกิดการรับรู้ในสิ่งนั้นเป็นอย่างดี

(1.2.9) **คุณค่า (Value)** มีผลต่อการรับรู้ เมื่อเห็นคุณค่าก็เพิ่มความสนใจใส่ใจต่อการจะรับรู้ คนเราสนใจต่อสิ่งใดมักจะบังเกิดความตั้งใจทันที ความสนใจ ตั้งใจ ช่วยให้การแปลความหมายถูกต้องยิ่งขึ้น

(1.2.10) **ความดึงดูดในสังคม** ถ้าคนส่วนใหญ่หรือกลุ่มสนใจอะไรเราจะสนใจบ้าง คนมุงดูอะไรก็อยากดูบ้าง

(1.2.11) **เชาว์ ปัญญา** คนที่เฉลียวฉลาดรับรู้ได้ดี เร็วและถูกต้องกว่าผู้มีสติปัญญาดำ แปลความหมายได้ดีมีเหตุผล

(1.2.12) **การสังเกตพิจารณา** ช่วยการแปลทำให้การรับรู้แม่นยำขึ้น รู้ละเอียดลึกซึ้งขึ้น

(1.2.13) **ความพร้อมหรือการเตรียมพร้อมที่จะรับรู้ (Preparatory Set)**

(1.2.14) **การคาดหวัง (Expectancy)** บางครั้งคนเรามีการคาดหวังล่วงหน้า ซึ่งเป็นการทำให้คนเราเตรียมพร้อมในการรับรู้สิ่งใหม่

2) **ลักษณะของสิ่งเร้า** การที่บุคคลจะเลือกรับรู้สิ่งใดก่อน-หลัง-มาก-น้อย เพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับว่า สิ่งเร้าที่ดึงดูดความสนใจ ความตั้งใจมากน้อยเพียงใดหรือไม่มีลักษณะของสิ่งเร้าที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้มีดังนี้

(2.1) **สิ่งเร้าภายนอกที่ดึงดูดความสนใจและตั้งใจ** ได้แก่ คุณสมบัติ และคุณลักษณะของสิ่งเร้าที่จะทำให้เกิดการรับรู้ตนเอง ซึ่งถ้าสิ่งเร้ามีคุณสมบัติและลักษณะที่สนองธรรมชาติในการรับรู้ของคนเรา ก็จะทำให้มีความตั้งใจในการรับรู้ดีขึ้น

(2.1.1) **ขนาดความเข้มข้น** หรือความหนักเบาของสิ่งเร้า ถ้าสิ่งเร้ามีความเข้มข้นมากรับรู้ได้มาก บังเกิดการรับรู้ได้ชัดแจ้ง ความชัดเจนของสิ่งที่มอง ความดังของเสียง การสัมผัสทางผิวหนังอย่างหนัก เป็นความเข้มข้นที่จะทำให้เกิดความรู้สึกจากการสัมผัสที่ชัดเจนทั้งสิ้นในสิ่งเร้าชนิดเดียวกัน บุคคลจะเลือกรับรู้สิ่งเร้าที่มีความเข้มข้นมากกว่า ก่อนสิ่งเร้าที่เข้มข้นน้อยกว่า

(2.1.2) **ความเปลี่ยนแปลงหรือความเคลื่อนไหวของสิ่งเร้า** สิ่งเร้าที่มีการเปลี่ยนแปลงจะดึงดูดความตั้งใจได้ดีกว่าสิ่งเร้าที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลง สิ่งเคลื่อนไหวจะดึงดูดความตั้งใจได้ดีกว่าของที่มีอยู่ในลักษณะหยุดนิ่ง

(2.1.3) **การกระทำซ้ำ ๆ ของสิ่งเร้า** สิ่งเร้าที่เกิดขึ้นซ้ำซาก เรียกร้องความสนใจได้มาก

(2.1.4) **ความกว้างหรือขนาดของสิ่งเร้า** ถ้าสิ่งเร้ามีขอบเขตจำกัดเกินไป เราก็รับรู้สัมผัสได้ยาก เราจะสัมผัสได้ดีถ้าสิ่งเร้ามีขนาด หรืออาณาเขตกว้างขวางพอสมควร สิ่งเร้าที่มีขนาดใหญ่ น่าสนใจกว่าสิ่งที่มีขนาดเล็ก

(2.1.5) **ความแปลกใหม่** สิ่งเร้าที่ไม่เป็นไปตามปกติทำให้เกิดความตั้งใจกว่า

(2.1.6) **ความคงทน** สิ่งเร้าในระยะเวลาสั้นจะทำให้สัมผัสได้ยาก เราจะสัมผัสได้ดีถ้าสิ่งนั้นเร้าอยู่นานพอสมควร

(2.1.7) **ระยะทาง** เป็นระยะทางไม่ใกล้หรือไกลจนเกินไป

(2.1.8) **ลักษณะการตัดกัน (Contrast) ของสิ่งเร้า** ตามปกติภาควิวให้สีเด่นพื้นสีสีจางลง สิ่งเร้าที่ตัดกันจะดึงดูดความสนใจได้มากกว่าสิ่งคล้ายกัน

(2.1.9) **สี** แต่ละสีมีประสิทธิภาพในการดึงดูดสายตามได้ต่างกัน สีเกิดจากช่วงคลื่นยาว เช่น สีแดง เหลือง ย่อมดึงดูดความตั้งใจ ได้ดีกว่าสีที่มีช่วงสั้น เช่น สีม่วง สีฟ้า

(2.2) การจัดหมวดหมู่ของวัตถุที่เป็นสิ่งเร้า

หลักเกณฑ์ในการที่คนเรามีแนวโน้มที่จะจัดภาพที่มองเห็น โดยจัดกลุ่มวัตถุเรียงตามกฎ 2 ประการ คือ

(2.2.1) **กฎแห่งความคล้ายคลึงกัน (The Law of Similarity)** ว่าสิ่งใดก็ตามถ้ามีลักษณะเหมือนกันหรือมีลักษณะสำคัญร่วม อาจเป็นรูปร่าง ขนาด หรือมีสีเหมือนกัน คนเราจะรับรู้รวมกันเป็นสิ่งเดียวกัน รับรู้ว่าเป็นพวกเดียวกัน กล่าวคือจัดอยู่ในกลุ่มเดียวกัน

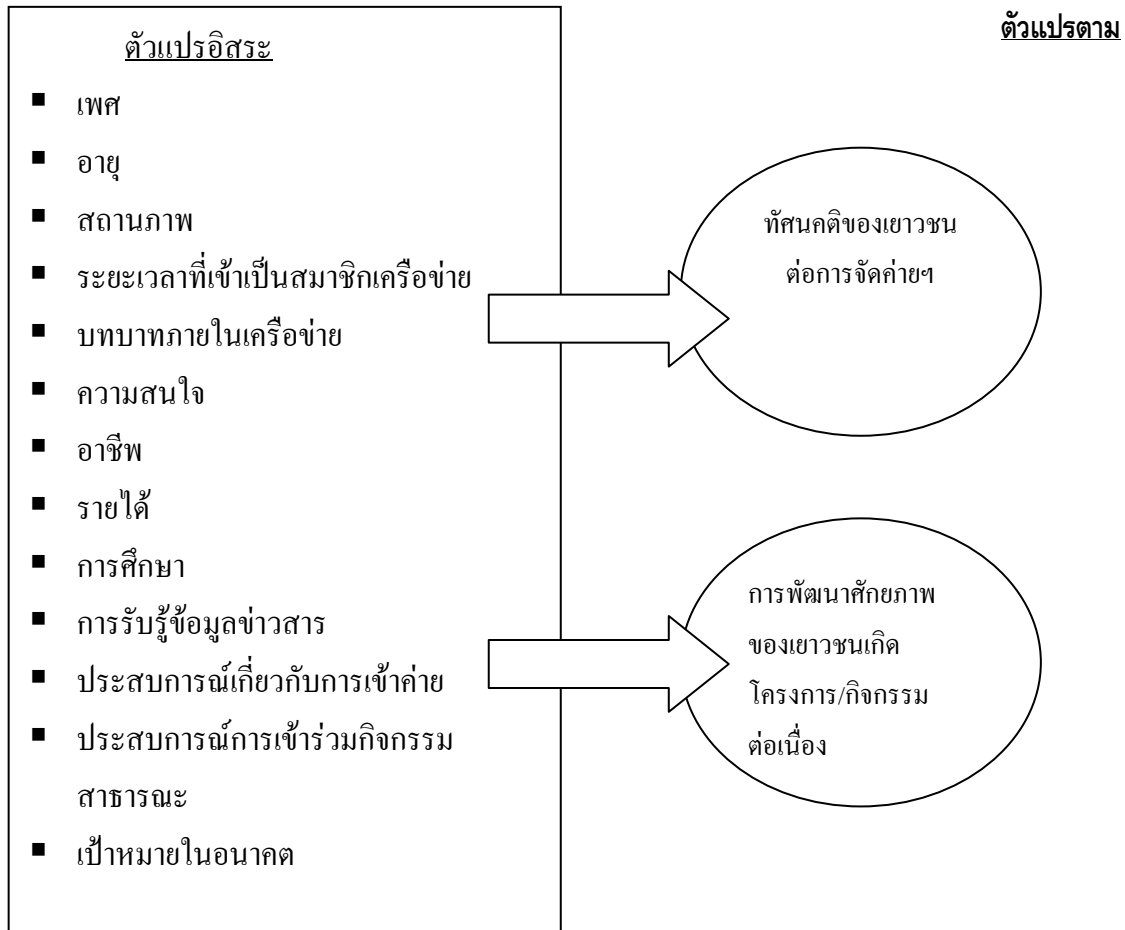
(2.2.2) **กฎแห่งความต่อเนื่อง (The Law of Good Continuation)** ถ้าไม่มีอะไรมาขัดขวางแล้ว คนเรามักรับรู้ในลักษณะเดียวกัน ต่อเนื่องกันตั้งแต่ต้นจนจบ ถ้าเราเห็นเส้นตรงตั้งแต่ต้น เรามักสรุปเอาว่าเป็นเส้นตรงตลอด ความต่อเนื่อง (Continuity) เกิดจากสิ่งเร้ามีทิศทางเดียวกัน

บทที่ 3

กรอบแนวคิด และวิธีการศึกษา

3.1 กรอบแนวคิด

ศึกษาตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ดังนี้

3.2 สมมติฐานการศึกษา

ตั้งสมมติฐานโดยแบ่งออกตามปัจจัยพื้นฐาน ดังนี้

ปัจจัยส่วนบุคคลทางด้านสังคม

1. เพศมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของเยาวชนต่อการจัดกิจกรรมค่ายพัฒนาศักยภาพองค์กรเยาวชน “พลังเยาวชนสร้างชาติ”
2. อายุมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของเยาวชนต่อการจัดกิจกรรมค่ายพัฒนาศักยภาพองค์กรเยาวชน “พลังเยาวชนสร้างชาติ”

3. สถานภาพของเยาวชนมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของเยาวชนต่อการจัดกิจกรรมค่ายพัฒนาศักยภาพองค์กรเยาวชน “พลังเยาวชนสร้างชาติ”
4. ระยะเวลาที่เข้าเป็นสมาชิกเครือข่ายมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของเยาวชนต่อการจัดกิจกรรมค่ายพัฒนาศักยภาพองค์กรเยาวชน “พลังเยาวชนสร้างชาติ”
5. บทบาท/ความรับผิดชอบภายในเครือข่ายมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของเยาวชนต่อการจัดกิจกรรมค่ายพัฒนาศักยภาพองค์กรเยาวชน “พลังเยาวชนสร้างชาติ”
6. ความสนใจเรียนรู้ประสบการณ์ใหม่ๆ มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของเยาวชนต่อการจัดกิจกรรมค่ายพัฒนาศักยภาพองค์กรเยาวชน “พลังเยาวชนสร้างชาติ”
7. ประสบการณ์เกี่ยวกับการเข้าค่ายของเยาวชนที่ผ่านมา มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของเยาวชนต่อการจัดกิจกรรมค่ายพัฒนาศักยภาพองค์กรเยาวชน “พลังเยาวชนสร้างชาติ”
8. ประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมสาธารณะของเยาวชนที่ผ่านมา มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของเยาวชนต่อการจัดกิจกรรมค่ายพัฒนาศักยภาพองค์กรเยาวชน “พลังเยาวชนสร้างชาติ”
9. เป้าหมายการทำงานสาธารณะ(กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์)ของเยาวชนมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของเยาวชนต่อการจัดกิจกรรมค่ายพัฒนาศักยภาพองค์กรเยาวชน “พลังเยาวชนสร้างชาติ”

ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ

1. รายได้ของเยาวชน(นอกโรงเรียน)มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของเยาวชนต่อการจัดกิจกรรมค่ายพัฒนาศักยภาพองค์กรเยาวชน “พลังเยาวชนสร้างชาติ”
2. อาชีพของเยาวชน(นอกโรงเรียน)มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของเยาวชนต่อการจัดกิจกรรมค่ายพัฒนาศักยภาพองค์กรเยาวชน “พลังเยาวชนสร้างชาติ”

ปัจจัยการรับรู้กิจกรรมและองค์ความรู้จากค่ายฯ

1. ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของเยาวชนต่อการจัดกิจกรรมค่ายพัฒนาศักยภาพองค์กรเยาวชน “พลังเยาวชนสร้างชาติ”
2. การรับรู้ข่าวสารมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของเยาวชนต่อการจัดกิจกรรมค่ายพัฒนาศักยภาพองค์กรเยาวชน “พลังเยาวชนสร้างชาติ”

3.3 คำนิยามศัพท์

เพศ เพศจำแนกเป็นชาย,หญิงของเยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมค่ายพัฒนาศักยภาพองค์กรเยาวชน “พลังเยาวชนสร้างชาติ”

อายุ อายุนับเป็นปี ของเยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมค่ายพัฒนาศักยภาพองค์กรเยาวชน “พลังเยาวชนสร้างชาติ”

สถานภาพ ของเยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมค่ายพัฒนาศักยภาพองค์กรเยาวชน “พลังเยาวชนสร้างชาติ”

ระยะเวลาที่เข้าเป็นสมาชิกเครือข่ายมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของเยาวชนต่อการจัดกิจกรรมค่ายพัฒนาศักยภาพองค์กรเยาวชน “พลังเยาวชนสร้างชาติ”

ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ

1. รายได้ของเยาวชน(นอกโรงเรียน)มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของเยาวชนต่อการจัดกิจกรรมค่ายพัฒนาศักยภาพองค์กรเยาวชน “พลังเยาวชนสร้างชาติ”
2. อาชีพของเยาวชน(นอกโรงเรียน)มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของเยาวชนต่อการจัดกิจกรรมค่ายพัฒนาศักยภาพองค์กรเยาวชน “พลังเยาวชนสร้างชาติ”

ปัจจัยการรับรู้กิจกรรมและองค์ความรู้จากค่ายฯ

1. ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับทัศนคติของเยาวชนต่อการจัดกิจกรรมค่ายพัฒนาศักยภาพองค์กรเยาวชน “พลังเยาวชนสร้างชาติ”
2. การรับรู้ข่าวสารมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของเยาวชนต่อการจัดกิจกรรมค่ายพัฒนาศักยภาพองค์กรเยาวชน “พลังเยาวชนสร้างชาติ”

3.4 วิธีการศึกษา

3. กำหนดพื้นที่ศึกษาใน ค่ายพัฒนาศักยภาพองค์กรเยาวชน “พลังเยาวชนสร้างชาติ” ณ ค่ายฝึกการรบพิเศษ แก่งกระจาน อ.แก่งกระจาน จ.เพชรบุรี

ระยะเวลา 2 เดือน คือ เมษายน – พฤษภาคม 2547

ประชากรเป้าหมาย คือ ผู้นำเยาวชนและองค์กรพี่เลี้ยงในพื้นที่ภาคกลางที่เข้าร่วมกิจกรรมค่ายพัฒนาศักยภาพองค์กรเยาวชน “พลังเยาวชนสร้างชาติ”

หน่วยวิเคราะห์ คน

การสุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างชนิดที่ไม่ทราบโอกาส (Non-probability Sampling) แบบการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental sampling)

เนื่องจากวัตถุประสงค์หลักของงานวิจัยนี้คือการศึกษาปัจจัยหรือตัวแปรอิสระ ที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติของประชาชน ดังนั้น จึงกำหนดตัวแปรอิสระขึ้นในกรอบแนวคิด และจำแนกเป็นปัจจัยหลัก ๆ มากำหนดสมมติฐาน นำไปจัดทำตาราง Coordination schema (ผนวก 1) โดยระบุปัจจัยทั้งหมดให้ครอบคลุมประเด็นศึกษา และตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

3.5 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

จากตาราง Coordination schema นำมาจัดทำเป็นแบบสอบถาม (ผนวก 2) ซึ่งจะประกอบด้วยคำถามที่เกี่ยวกับข้อมูลเชิงปริมาณ ข้อมูลเชิงคุณภาพ และแนวคิด ข้อเสนอแนะ เป็นคำถามให้เลือกตอบ แบบเลือก ระบุชื่อและคำถามปลายเปิด

3.6 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.6.1 การเก็บข้อมูลแบบทุติยภูมิ โดยการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น จำนวนประชากร ขนาดพื้นที่ ข้อมูลพื้นที่ กิจกรรมในอดีต ข้อมูลการปนเปื้อนของสารหนูในสิ่งแวดล้อม ข้อมูลผู้ป่วย ฯลฯ

3.6.2 การเก็บข้อมูลปฐมภูมิ ใช้การสัมภาษณ์โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) (ผนวก 2) ออกทำการสัมภาษณ์ประชากรเป้าหมายในพื้นที่

บทที่ 4

ผลการศึกษา

4.1 ลักษณะข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 1 : แสดงลักษณะข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน				
	เพศชาย(คน)	ร้อยละ	เพศหญิง(คน)	ร้อยละ	รวม
ช่วงอายุ 10-15 ปี	58	20.7	41	14.6	99
16 -20 ปี	98	35	49	17.5	147
21 ปีขึ้นไป	21	7.5	13	4.6	34
รวม	177	63.2	103	36.8	280

ตารางที่ 2 : แสดงลักษณะข้อมูลของกลุ่ม/องค์กรเยาวชนทั้งหมด

ลักษณะของกลุ่มเยาวชน		จำนวน (กลุ่ม)	ร้อยละ
จำนวนกลุ่มสมาชิกทั้งหมด		51	100
ระดับขององค์กร	ระดับหมู่บ้าน	15	29.4
	ระดับตำบล	15	29.4
	ระดับอำเภอ	19	37.2
	ระดับจังหวัด	2	3.9
ช่วงอายุขององค์กร	1-2 ปี	29	56.8
	3-5 ปี	16	31.3
	5-10 ปี	2	3.9
	10 ปีขึ้นไป	4	7.8

ตารางที่ 3 : แสดงลักษณะข้อมูลของกลุ่ม/องค์กรเยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรม

ลักษณะของกลุ่มเยาวชน	จำนวน (กลุ่ม)	ร้อยละ
จำนวนกลุ่มสมาชิกที่เข้าร่วมกิจกรรมทั้งหมด	29	100
ระดับขององค์กร		
ระดับหมู่บ้าน	10	34.4
ระดับตำบล	10	34.4
ระดับอำเภอ	7	24.1
ระดับจังหวัด	2	6.8
ช่วงอายุขององค์กร		
1-2 ปี	12	41.3
3-5 ปี	13	44.8
5-10 ปี	2	6.8
10 ปีขึ้นไป	2	6.8

4.2 ปัจจัยด้านสังคมและจิตวิทยา

4.2.1 เยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมมาจากกลุ่มคนที่หลากหลาย เช่น ในสถานศึกษา แรงงาน ในภาคเกษตรกรรม แรงงานในภาคอุตสาหกรรม ว่างาน ,ความแตกต่างในด้านช่วงอายุและระดับการศึกษา เป็นต้น

4.2.2 เยาวชนมีพื้นฐานประสบการณ์ดำเนินกิจกรรมที่แตกต่างกัน เช่น วิทยุชุมชน อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติ อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น กีฬา ดนตรี ถ่ายพัฒนาศักยภาพเยาวชน ส่งเสริมอาชีพและธุรกิจชุมชน อนุรักษ์ต่อต้านยาเสพติด สุขภาพ เป็นต้น

4.2.3 ลักษณะทางภูมิประเทศเช่น ชุมชนลุ่มน้ำ ชุมชนชายทะเล ชุมชนที่ราบเชิงเขา ชุมชนที่ราบลุ่ม เป็นต้น

4.2.4 ลักษณะทางภูมิรัฐศาสตร์ เช่น ชุมชนเมือง ชุมชนชนบท ชุมชนชายแดน เป็นต้น

4.2.5 ลักษณะทางวัฒนธรรม เช่น ชุมชนมุสลิม ชุมชนพุทธ ชุมชนชนเผ่า เป็นต้น

4.2.6 รูปแบบการดำเนินกิจกรรม ที่เน้นหนักในเรื่อง การใช้ชีวิตรวมหมู่ การทำงานเป็นทีม การเรียนรู้ร่วมกัน

4.2.7 บรรณาสการดำเนินกิจกรรมที่ใช้วิถีชีวิตและระบบวินัยทหารเข้ามาจัดการกับกลุ่มคน

4.2.8 วิธีการดำเนินกิจกรรมที่เน้นในการสร้างกระบวนการเพื่อให้เยาวชนได้เกิดการเรียนรู้โดยกระบวนการกลุ่ม

4.3 การมีส่วนร่วมของเยาวชนในขั้นตอนต่างๆ ของการดำเนินงาน

การก่อรูปทางความคิด จากการเข้าร่วมงานมหกรรม “พลังชุมชนเอาชนะยาเสพติด ครั้งที่ 2” ที่เมืองทองธานี ระหว่างวันที่ 26-27 พฤศจิกายน 2546 ซึ่งองค์กรเครือข่าย/ชุมชน ในพื้นที่ภาคกลาง ได้เข้าร่วมในกิจกรรมนี้ด้วย ในการนี้ ผู้แทน สหพันธ์เยาวชนภาคกลาง ได้เข้าร่วมกิจกรรมในบทบาทของผู้แทนองค์กรเยาวชนในพื้นที่ภาคกลาง จากการที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมในบทบาทต่างๆ เช่น เป็นผู้อภิปรายเสนอความคิดเห็น การจัดนิทรรศการประสบการณ์ทำงานในชุมชน การแสดงงานวัฒนธรรมและการละเล่นพื้นบ้าน เป็นต้น ส่งผลให้ผู้นำเยาวชนจาก หลายๆ พื้นที่ เกิดความคิดว่า น่าจะมีเวทีเฉพาะขององค์กรเยาวชนในพื้นที่ภาคกลาง เพื่อเป็นการเน้นลักษณะเฉพาะของกลุ่มเป้าหมายที่มีลักษณะพื้นฐานใกล้เคียงกัน เช่น อายุ สถานภาพทางสังคม บทบาทการขับเคลื่อนภารกิจในชุมชน รูปแบบและวิธีการดำเนินกิจกรรม เป็นต้น จึงเกิดกิจกรรมต่อเนื่อง คือ

การสัมมนาผู้นำองค์กรเยาวชนในพื้นที่ภาคกลางระหว่างวันที่ 30 มกราคม-1 กุมภาพันธ์ 2547 ณ วิเทิร์นอินเตอร์เนชั่นแนลเฮาส์ คอนเมือง กรุงเทพฯ และวงสัมมนามีมติให้มีการจัดกิจกรรมที่เป็นการรวมตัวกันบริหารจัดการและมีกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมเป็นองค์กรเยาวชนในพื้นที่ภาคกลาง จึงมีการกำหนดเนื้อหาหลักในการจัดกิจกรรม คำยพัฒนาศักยภาพขององค์กรเยาวชน” คำยพลังเยาวชนสร้างชาติ”

การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโครงการ หลังจากการสัมมนาผู้นำเยาวชนในพื้นที่ภาคกลาง ได้มีการประสานงานระหว่างผู้นำเยาวชน คณะทำงานอำนวยการเยาวชนและองค์กรพี่เลี้ยงเยาวชน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจนนำไปสู่การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของกิจกรรมคำยพลังเยาวชนสร้างชาติในช่วงปลายเดือนกุมภาพันธ์ 2547 และมีการกำหนดโครงสร้างในการดำเนินงานอย่างคร่าวๆ เช่น ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายสถานที่ ฝ่ายเลขานุการ เป็นต้น

การออกแบบกิจกรรม(กำหนดแผนงานและกำหนดการ) เมื่อมีการสัมมนากำหนดแนวทางการขับเคลื่อนภารกิจของสหพันธ์เยาวชนภาคกลางระหว่างวันที่ 4-5 มีนาคม 2547 มีผู้นำเยาวชน คณะทำงานอำนวยการเยาวชนและองค์กรพี่เลี้ยงเยาวชน เข้าร่วมแลกเปลี่ยน มีการนำเสนอความคืบหน้าในการดำเนินการคำยพลังเยาวชนสร้างชาติ จนกระทั่งนำไปสู่การกำหนดรายละเอียดต่างๆ เช่น กำหนดการ โครงสร้างการดำเนินงาน แผนงานและขั้นตอนการดำเนินงาน รูปแบบและวิธีการดำเนินงาน เป็นต้น

การเตรียมความพร้อมโครงการ ภายหลังจากการกำหนดโครงสร้างคณะทำงานแล้ว ได้มีการเตรียมความพร้อมภารกิจต่างๆ มาอย่างต่อเนื่อง ทั้งการเตรียมความพร้อมในระดับพื้นที่และการเตรียมความพร้อมของส่วนกลาง ซึ่งผู้นำเยาวชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการและกิจกรรมต่างๆ อย่างต่อเนื่อง เช่น

- การประสานงานผู้ปกครองและสมาชิกกลุ่มเยาวชนเพื่อเข้าร่วมกิจกรรม
- การประสานงานขอรับการสนับสนุนงบประมาณ
- การเตรียมความพร้อมและทำความเข้าใจกับสมาชิกในเรื่องเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโครงการ
- การประสานงานกับองค์กรพันธมิตรต่างๆ เป็นต้น

การบริหารจัดการโครงการ ในการบริหารงานช่วงขณะดำเนินกิจกรรม ผู้นำเยาวชนได้

เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม เช่น

- เครือข่ายเยาวชนเพื่อการพัฒนา จ.เพชรบุรี เข้าร่วมเป็นคณะทำงานฝ่ายวิชาการและฝ่ายเลขานุการ
- กลุ่มเยาวชนชุมชนวัดหนองปลิง จ.กาญจนบุรีเข้าร่วมเป็นวิทยากรกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์
- กลุ่มเยาวชนตำบลสระกะเทียม จ.นครปฐม, กลุ่มเยาวชนบ้านหนองกลางดง จ.ประจวบคีรีขันธ์ เข้าร่วมเป็นฝ่ายเลขานุการ สวัสดิการและประสานงาน เป็นต้น

การประเมินผลโครงการ กิจกรรมประเมินผล ได้แบ่งเป็น 3 ช่วง หลักๆ คือ

การเตรียมความพร้อมคณะทำงานด้านประเมินผล 21-22 เมษายน 2547

การประเมินผลโครงการระหว่างดำเนินกิจกรรม 23-26 เมษายน 2547

การประเมินผลหลังโครงการ 22-23 พฤษภาคม 2547

ซึ่งผู้นำเยาวชน ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการทุกขั้นตอน

ซึ่งจากการเข้ามามีส่วนร่วมของผู้นำเยาวชนในกระบวนการดังกล่าวข้างต้น ได้ส่งผลให้การดำเนินงานในแต่ละขั้นตอน ได้ใช้ความรอบคอบในการตัดสินใจมากขึ้น และสามารถกำหนดรายละเอียดในกิจกรรมเพื่อให้เอื้อกับกลุ่มเป้าหมายมากที่สุด

4.4 ปัญหาและอุปสรรค

- 4.4.1 ยังไม่สามารถจัดทำเครื่องมือที่เป็นการติดตามประเมินผลกลุ่มเป้าหมายได้อย่างชัดเจน เช่น การแยกกลุ่มอายุ □ การศึกษา ประสานการณ์ทำกิจกรรม เป็นต้น
- 4.4.2 คณะทำงานประเมินผล ไม่สามารถจัดเก็บตัวอย่างข้อมูลได้อย่างทั่วถึงครอบคลุมได้
- 4.4.3 คณะทำงานประเมินผลซึ่งประกอบด้วยบุคลากรจากหลายๆ ส่วน เช่น ผู้นำชุมชน ผู้นำเยาวชน อาสาสมัคร ยังขาดประสบการณ์ในการทำงานติดตามประเมินผลร่วมกัน ส่งผลให้การจัดการกระบวนการไม่ต่อเนื่อง

4.5 แนวทางแก้ไข ข้อเสนอแนะ

- 4.5.1 จัดกิจกรรมที่เป็นการบริหารจัดการร่วมกันของคณะทำงานจากหลายๆ ภาคส่วน เพื่อเป็นการละลายพฤติกรรม และสร้างประสบการณ์ในการทำงานร่วมกัน
- 4.5.2 จัดทำเครื่องมือในการติดตามประเมินผลที่มาจากการมีส่วนร่วมของสมาชิก เพื่อความเข้าใจร่วมกันและสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 4.5.3 กำหนดวิธีการในการติดตามประเมินผลร่วมกัน
- 4.5.4 จัดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพด้านการติดตามประเมินผลให้กับบุคลากรอย่างต่อเนื่อง

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และ ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการดำเนินงาน

ตารางที่ 4 แสดงผลสำรวจความพึงพอใจของเยาวชนกับกิจกรรมด้านต่างๆ จากแบบสอบถาม

ที่	กิจกรรม	ความพึงพอใจ (ร้อยละ)				
		มากที่สุด	มาก	พอใจ	เฉยๆ	ไม่พอใจ
1.	สันตนาการ, ละคร, พหุติกรรม	19.4	28.1	42.7	9.7	-
2.	การแสดงของเยาวชน(รำกระบี่ กระบอง, รำคนทำทาง)	44.1	27	27	1.8	-
3.	ระเบียบวินัย-การใช้ชีวิตรวมหมู่	18	24.7	40	12.2	2.8
4.	ฐานสัมพันธ์สร้างสรรค์ชุมชน	21.7	34.6	32.6	10.8	-
5.	การแลกเปลี่ยนหัวข้อ“คุณค่าเยาวชนกับการสร้างสรรค์สังคมไทย”	15.3	27	40.1	17.6	-
6.	เรียนรู้ศึกษาดูงานในพื้นที่ จ.เพชรบุรี	32.1	32.1	25.6	10	-
7.	บาศรีสู่ขวัญ/การแสดงเยาวชนคอนเสิร์ตได้แสงดาว/งานวัฒนธรรม	29.3	36.6	22	11.9	-
8.	สหพันธ์ฯ จะหนุนเสริมกิจกรรมในพื้นที่อย่างไร? กิจกรรมในระดับภาค	23.2	34.3	31.3	11.1	
9.	เยาวชนประกาศเจตนารมณ์	19.8	29.7	36.6	13.8	-

จากแบบสอบถามจะเห็นได้ว่า กิจกรรมที่ เยาวชนมีความพึงพอใจมากที่สุดและมาก อันดับที่ 1 และ 2 คือ กิจกรรม การแสดงของเยาวชน(รำกระบี่ กระบอง, รำคนทำทาง) ร้อยละ 71.1 และงานวัฒนธรรม ร้อยละ 65.9 ซึ่ง

เป็นกิจกรรม ที่เป็นงานเวที และเปิดโอกาสให้เยาวชนได้มีอิสระในการรับและจินตนาการ ส่วนกิจกรรมที่ไม่พึงพอใจมากที่สุดอันดับที่ 1 และ 2 คือการแลกเปลี่ยนหัวข้อ คุณค่าเยาวชนกับการสร้างสรรค์สังคมไทย ร้อยละ 17.6 และกิจกรรมระเบียบวินัย-การใช้ชีวิตรวมหมู่ ร้อยละ 15 ซึ่งเป็นกิจกรรมที่กำหนดวิธีการปฏิบัติไว้ให้กับเยาวชนแล้ว ซึ่งสามารถ แสดงผลได้ 2 นัยยะ คือ

นัยยะที่ 1 รูปแบบ กิจกรรมที่เป็นการกำหนดวิธีการในการดำเนินงานไว้อย่างชัดเจนโดยที่เยาวชนเป็นฝ่ายเข้าร่วมเพียงอย่างเดียว จะไม่ได้รับความพึงพอใจจากเยาวชนเป็นส่วนมาก ในขณะที่กิจกรรมที่เยาวชนมีส่วนร่วมในการจัดการและดำเนินการ จะได้รับความพึงพอใจจากเยาวชนมากที่สุด

นัยยะที่ 2 เนื้อหาสาระที่นำเสนอกับเยาวชน ถ้าเป็นข้อมูลปลายเปิด ที่เปิดโอกาสให้เยาวชนได้มีอิสระในการวิเคราะห์และรับสารด้วยตนเอง จะได้รับความพึงพอใจมากที่สุด ในขณะที่เนื้อหาที่เป็นลักษณะตายตัว มีการกำหนดรายละเอียดในแต่ละประเด็นไว้เพื่อให้เยาวชนเรียนรู้ตาม จะไม่ได้รับความพึงพอใจจากเยาวชน

แนวทางในการดำเนินงานต่อไป

1. กำหนดรูปแบบกิจกรรมที่เป็นลักษณะการสร้างกระบวนการให้เยาวชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ และเกิดกระบวนการเรียนรู้ท่ามกลางการปฏิบัติ
2. สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหา เพื่อให้เยาวชนมีความรู้สึกที่ดีในการรับ และเกิดความกระตือรือร้นในการเรียนรู้
3. ลักษณะเนื้อหาที่นำเสนอ ให้มีการจัดวางลำดับความสำคัญ และเกิดความต่อเนื่องในกระบวนการเรียนรู้

ผลการประเมินกิจกรรม,โครงการ (ส่วนที่ 1) คิดเป็นร้อยละ

ส่วนที่ 1

1. ท่านเคยเข้าร่วมกิจกรรมค่ายเยาวชนมาก่อนหรือไม่

เคย	61 %
ไม่เคย	39 %

2. ท่านเคยเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดขึ้นโดยสหพันธ์เยาวชนภาคกลางหรือไม่

เคย	24 %
ไม่เคย	76 %

3. ท่านเข้าใจว่าในการจัดกิจกรรมค่ายเยาวชนสร้างชาติในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์/เป้าหมายในการจัดการอย่างไร

- เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน (20 %)
- เพื่อนำความรู้เพื่อไปใช้ให้เกิดประโยชน์/พัฒนาในชุมชน (11 %)
- เพื่อสร้างเพื่อน/มิตรภาพ/ความสามัคคี (18 %)
- เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด (9 %)

- เพื่อฝึกระเบียบวินัย/ความอดทน (9 %)
- เพื่อให้เยาวชนกล้าคิด/กล้าทำ/กล้าแสดงออก (8 %)
- เพื่อสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างเครือข่าย (8 %)
- เพื่อพัฒนาศักยภาพตนเอง/องค์กร (6 %)
- ไม่ทราบ (5 %)
- เพื่อปลูกจิตสำนึกให้เยาวชนในการทำงานชุมชน, ให้เยาวชนมีบทบาทในสังคมมากขึ้น
- เพื่อให้เยาวชนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
- เพื่อขยายเครือข่าย
- เพื่อเรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่น
- เพื่อพัฒนาหลักสูตร/เทคนิคการทำงาน

4. ท่านมีความคาดหวังว่าจะได้รับอะไร กลับไปพัฒนากลุ่มองค์กรของท่านบ้าง

- นำความรู้กลับมาพัฒนากลุ่ม/องค์กร 38 %
- ได้รับความรู้/ความสามัคคี/การอยู่ร่วมกัน 23 %
- ประสบการณ์การทำงานในการทำงานชุมชน/เครือข่าย 15 %
- ความมีระเบียบ/เรียบร้อย 10 %
- ความรู้/แนวทาง/แนวคิดใหม่ๆ 7 %
- การมีส่วนร่วม และความร่วมมือในกลุ่มเยาวชน 2 %
- พัฒนาศักยภาพ, กล้าคิด/ กล้าแสดงออก, สร้างความเป็นผู้นำ 3 %
- แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด 2 %

จากผลของการประเมินจะเห็นได้ว่า เยาวชนโดยส่วนมากมีประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมค่ายมาก่อน (ร้อยละ 61) ถึงแม้ว่าเยาวชนจะไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดโดยสหพันธ์เยาวชนภาคกลางก็ตาม (ร้อยละ 76) แต่เนื่องจากเยาวชนส่วนมากมีประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรม หรือบริหารจัดการกิจกรรมมาก่อน ส่งผลให้เกิดความเข้าใจในแนวทางการดำเนินกิจกรรมในค่าย ดังเช่นการตอบแบบสอบถามในข้อ 3. และข้อ 4 ซึ่งเยาวชนทั้งหมดสามารถตอบคำถามได้ตรงกับวัตถุประสงค์และเนื้อหาสาระที่สื่อในกิจกรรมครั้งนี้

ผลการประเมินกิจกรรม,โครงการ (ส่วนที่ 2) คิดเป็นร้อยละ

ส่วนที่ 2

1. ท่านคิดว่าการจัดค่ายพลังเยาวชนสร้างชาติ ตรงกับวัตถุประสงค์ในการจัดหรือไม่

- ตรง 83 %
- ไม่ตรง 17 %

2. ท่านคิดว่ากิจกรรม/กระบวนการ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือไม่ อย่างไร

- สอดคล้อง 67 %

(กระบวนการคิด,การแก้ปัญหา,แลกเปลี่ยนประสบการณ์)

- ไม่สอดคล้อง(ไร้สาระ/ไม่ได้รับความรู้/สับสน) 29 %
- ไม่ทราบ 4 %

3.ท่านคิดว่าเนื้อหาสาระในค่ายครั้งนี้เป็นอย่างไร

- ดีมาก 11 %
- ดี 67 %
- เหมาะสม 3 %
- พอใช้ 10 %
- น้อยเกินไป 6 %
- ไม่มีเลย 3 %

4. ท่านคิดว่าในค่ายครั้งนี้ควรปรับปรุง/แก้ไข สิ่งใดบ้าง

- ที่พัก/สถานที่ 18 %
- ระเบียบ/วินัย 7 %
- การจัดเตรียมงาน (ความพร้อม) 6 %
- เวลาในการทำธุระส่วนตัว 3 %
- ระยะเวลาในการจัดควรน้อยกว่านี้ 7 %
- การประสานงาน 3 %
- วิทยากรที่มีความสามารถ 3 %
- คนตรี 3 %
- การสร้างบรรยากาศ/การมีส่วนร่วม 3 %
- เนื้อหา/สารถน้อยเกินไป 2 %
- จำนวนคนที่มากเกินไป/วุ่นวาย 2 %
- ฤดูกาล/สภาพอากาศในช่วงจัดงาน 4 %
- เพิ่มเวลาในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ 3 %
- ความรู้เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาเสพติด
- ไม่น่าจะให้ล้างจานเอง เนื่องจากจำนวนคนมีมากทำให้เสียเวลาทำกิจกรรม
- การนอน 4 %
- ไม่มี 15 %

5. การมาค่ายครั้งนี้ตรงกับคาดหวังของท่านหรือไม่/อย่างไร

- ไม่ตรง 36 % (โดนหลอกมา,น่าจะสบายกว่านี้)

■ ตรง

64 %

(ความรู้ นำไปพัฒนาชุมชน- นำไปศึกษา/ค้นหา, การดูงาน, ได้เพื่อน)

6. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ อื่นๆ

ข้อติ-ชม

- ช่วงเวลาในการจัดควรน้อยกว่านี้
- ถ้ามีการจัดอีกควรมีความพร้อมกว่านี้
- สันทนาการไม่สนุก ควรมีการเล่นเกมที่มากกว่านี้
- ไม่ควรมีการฝึกในระบบทหาร
- ควรมีการประชุมวางแผนการจัดกฎ ระเบียบในค่ายร่วมกับเยาวชน
- เวลาการทำธุระส่วนตัวควรมีมากกว่านี้
- ความล่าช้าของพี่เลี้ยง/วิทยากร
- กำหนดการไม่ชัดเจน
- สถานที่ในการจัดกิจกรรมไม่พอเพียง(สันทนาการ)
- การมีส่วนร่วมของเยาวชนในการเข้าฐาน(Walk Rally)
- คนตรี ควรจัดให้เข้ากับวัยเพื่อบรรยากาศการมีส่วนร่วมมากกว่านี้
- ที่พัก/สถานที่
- ควรมีการควบคุมให้เป็นระบบมากกว่านี้ ตอบให้ได้ว่าบางคนไม่เข้าร่วมกิจกรรม เพราะอะไร
- วิทยากรควรมีจิตวิทยาทำให้เยาวชนสนุกสนานในการเข้าร่วมกิจกรรม
- ควรมีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง/ทุกปี
- สันทนาการ/เนื้อหา ควรมีมากกว่านี้ และให้เหมาะสมกับเยาวชนทุกอายุ

จากผลของการตอบแบบสอบถามจะเห็นได้ว่า เยาวชนส่วนมาก ยอมรับในรูปแบบกิจกรรมและเนื้อหาสาระที่สื่อในค่าย ดังเช่น ในข้อ 1 ที่เยาวชนร้อยละ 83 มองว่ากิจกรรมครั้งนี้ตรงกับวัตถุประสงค์ในการจัดงาน และยอมรับว่า เนื้อหามีความเหมาะสมและดีมาก ถึงร้อยละ 81

รูปแบบประเมินการศึกษาดูงานในพื้นที่ จ.เพชรบุรี

พื้นที่ดูงาน/ประเด็นศึกษา จ.เพชรบุรี	ผลสำเร็จของหมู่บ้าน/ชุมชน	สิ่งที่สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ใน ชุมชน	ข้อสังเกต/ข้อเสนอในการลงพื้นที่ อื่น ๆ
บ้านระหานใหญ่ ต.ตำหรุ อ. บ้านลาด การทำขนมไทย	- คนในชุมชนมีรายได้เสริม/อาชีพหลักเพิ่มมากขึ้น - สืบสานขนบธรรมเนียมไทย - ลูกหลานคนรุ่นหลังได้เข้ามามีส่วนร่วม - สามารถเป็นสินค้า ๑ ตำบล ๑ ผลิตภัณฑ์ส่งออกได้ - เป็นวิทยากรที่มีความรู้ในการเผยแพร่ในการทำขนมไทยได้	- รู้จักการทำขนมไทย - ความรู้สามารถเผยแพร่เพื่อใช้ประโยชน์กับตนเอง/ชุมชนอื่นๆ - สามารถทำเป็นรายได้พิเศษได้ดีและดูแลตนเองได้ - สามารถเป็นวิทยากรสอนให้กับคนทุกภาคได้ - สามารถที่จะจัดกลุ่มทำขนมและนำเงินเข้าหมู่บ้านได้ - การร่วมมือกันทำขนมสร้างความสัมพันธ์กันในครอบครัวมากขึ้น และสร้างรายได้ให้กับครอบครัว - เพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์	- ขนมไทยเป็นเอกลักษณ์ของไทยควรอนุรักษ์ไว้ - รู้จักขนมไทยและวิธีทำหลายๆ อย่างที่ไม่รู้ - ทำให้สนใจอยากเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น เพราะเป็นของไทย ไม่อยากให้สูญหายไปกับเวลา - สนุกกับการทำขนมด้วยตนเอง - การเตรียมงานก่อนข้างดี ขนมอร่อยที่ทำมาอร่อยมาก - วิทยากรมีความยินดีที่จะให้ความรู้เยาวชน

พื้นที่ฐานงาน/ประเด็นศึกษา จ.เพชรบุรี	ผลสำเร็จของหมู่บ้าน/ชุมชน	สิ่งที่สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ใน ชุมชน	ข้อสังเกต/ข้อเสนอในการลงพื้นที่ อื่น ๆ
ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทราย ต.สามพระยา อ.ชะอำ การเกษตรพัฒนา/ทฤษฎีใหม่	- การอนุรักษ์พื้นที่พุดิน และการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ของในหลวง - ชุมชนสามารถใช้ประโยชน์จากผลผลิต ผัก ผลไม้ ไร่กิมและไข่เองได้ - เป็นโครงการแบบใหม่ ที่มีการปลูกพืชแบบผสมผสาน - ทำผลผลิตที่ปลอดจากสารพิษมาจำหน่าย สร้างรายได้ให้แก่ครอบครัวและตนเอง - การเผยแพร่ตามชุมชนเพื่อเป็นที่เรียนรู้ของชุมชนอื่นได้ - การพัฒนาพื้นที่แห้งแล้งให้มีความสมบูรณ์ - การ ไม้พุ่มเฟื้อย การดำเนินชีวิตแบบเรียบง่าย - การมีผลผลิตหมุนเวียน ลดการเสี่ยงต่อสารเคมี- การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้กลับสู่สภาพเดิม - การทำปุ๋ยชีวภาพใช้ในหมู่บ้าน	- การอนุรักษ์/ฟื้นฟูพุดินให้ยั่งยืน - การสร้างคุณค่าให้กับพื้นที่ให้อุดมสมบูรณ์ - การใช้พืช ผัก ผลไม้ที่ออกฤทธิ์ต่อต้านแมลง แทนสารเคมี - นำไปเผยแพร่แก่ชุมชน และครอบครัว เพื่อสร้างรายได้ และความปลอดภัยในการบริโภคผักปลอดสารพิษ - ได้รับความรู้เกี่ยวกับพืชสมุนไพรที่เป็นประโยชน์เพื่อนำมาปรับใช้กับชีวิตประจำวัน การแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์สร้างรายได้เสริมกับชุมชน - การปลูกหญ้าแฝกเพื่อป้องกันการพังทลายหน้าดิน และป้องกันการไหลออกของแร่ธาตุและน้ำ - นำทฤษฎีกลับไปใช้ในหมู่บ้านการดำเนินชีวิต	- เวลาในการลงพื้นที่ค่อนข้างน้อย - โครงการไม่น่าจะทำต่อเนื่อง - ได้ความรู้มากมาย - มีต้นไม้ที่ไม่เคยเห็นมาก่อน และมีความสวยงาม มีการเกษตรที่ดีมาก - คณะผู้จัดเก่งมากๆ ที่เลือกสถานที่ๆดี ๆ แบบนี้ - สามารถเป็นที่ศึกษาเรียนรู้ในท้องถิ่น - พื้นที่ดีมาก ร่มรื่น สดชื่นดี - พื้นที่ได้รับการดูแลสม่ำเสมอ - มีแปลงสาธิตให้ดู - มีผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการแปรรูปจากสมุนไพร และผลผลิตที่ปลอดสารเคมี

พื้นที่ดูงาน/ประเด็นศึกษา จ.เพชรบุรี	ผลสำเร็จของหมู่บ้าน/ชุมชน	สิ่งที่สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ใน ชุมชน	ข้อสังเกต/ข้อเสนอในการลงพื้นที่ อื่น ๆ
ป่าชายเลน ต.ยางตะบัน อ.บ้านแหลม ระบบนิเวศ และประโยชน์ของ ป่าชายเลน	- เป็นแหล่งท่องเที่ยว และเป็นศูนย์การเรียนรู้ของนักเรียนในชุมชน นักศึกษาในพื้นที่อื่นๆ เพื่อการเผยแพร่ และการตระหนักเห็นความสำคัญในการอนุรักษ์ป่าชายเลน - สร้างรายได้จากการที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอีกที่หนึ่ง - ทำให้เกิดความภูมิใจในบ้านเกิดของตนเอง - การรักษาพันธุ์สัตว์น้ำและระบบนิเวศน์ป่าชายเลนไม่ให้สูญพันธุ์ เป็นแหล่งอาหารของสัตว์ทะเล เป็นที่อนุบาลสัตว์เล็ก - เป็นแหล่งอาหารของคนในชุมชน - ประชาชนในหมู่บ้านเกิดการตื่นตัว การรวมกลุ่มในการอนุรักษ์ป่าชายเลน	- การปลูกฝังการอนุรักษ์ธรรมชาติของเราให้อยู่ประเทศต่อไป - นำไปประยุกต์ในการจัดการระบบนิเวศของชุมชนตนเอง - สามารถนำระบบนิเวศน์ในป่าชายเลนไปใช้ในชุมชน - จัดประชุมในเรื่องของป่าไม้ และกล่าวถึงประโยชน์ของป่า และการช่วยกันดูแลป่าไม้ไว้ให้นานที่สุด - ปลูกกระดุมความคิด ทักษะคิดในชุมชนให้เห็นคุณค่าของระบบนิเวศ ความสมดุล และธรรมชาติที่สวยงาม - นำความรู้ไปเผยแพร่ให้กับประชาชนในชุมชนตนเอง - เดือนให้ระวัง สร้างข้อคิดการอนุรักษ์ ข้อคิด คติเตือนใจ นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	- ความอุดมสมบูรณ์ ธรรมชาติ สัตว์น้ำหลายชนิด - อยากให้ลงพื้นที่อย่างนี้อีก - ได้รับรู้สิ่งที่ไม่รู้ การดำรงชีวิตของสัตว์ในป่าชายเลน - มีอาจารย์เพียงคนเดียวที่สามารถดูแลรักษาธรรมชาติได้จนถึงปัจจุบัน

พื้นที่ดูงาน/ประเด็นศึกษา จ.เพชรบุรี	ผลสำเร็จของหมู่บ้าน/ชุมชน	สิ่งที่สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ใน ชุมชน	ข้อสังเกต/ข้อเสนอในการลงพื้นที่ อื่น ๆ
ด.ท่าคอย อ.ท่ายาง การทำปุ๋ยชีวภาพ/สุราพื้นบ้าน	- สามารถทำปุ๋ยไว้ใช้เอง ไม่ทำลายธรรมชาติ ปราศจากสารเคมี - การกลั่นเหล้าในการสร้างรายได้ และความเข้าใจใหม่ๆ เกี่ยวกับเหล้าพื้นบ้าน - การปลูกผักปลอดสารพิษ - การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ของเด็กที่รวมกลุ่มกันเล่นดนตรี ไทย - ชาวบ้านมีงานทำ - เป็นศูนย์กลางกิจกรรมธรรมชาติของหมู่บ้าน - มีการจัดจำหน่ายสุราในยี่ห่อ เพื่อนำมากระจายไปทั่วท้องที่ - มีการทำไร่ปลอดสารพิษ	- สามารถนำตัวอย่างของการทำปุ๋ยไปใช้ทำเอง - สามารถนำไปเป็นอาชีพเสริมได้ - เพื่อเผยแพร่การทำปุ๋ย เพื่อลดต้นทุนการผลิตการเกษตรในชุมชน - การตั้งกฎระเบียบในหมู่บ้าน - สามารถนำเหล้ามารับประทานกันเองได้ - เกิดการกระจายรายได้ - วิธีการทำปุ๋ยชีวภาพ และยาฆ่าแมลง ปราศจากสารเคมี นำไปใช้ในชุมชน เนื่องจากใช้วัตถุดิบที่มีในท้องถิ่นจึงมีความปลอดภัยสูงและราคาถูก - ทำให้ชุมชนลดมลพิษ ทางดิน น้ำ และทางอากาศ เกิดเกษตรแบบยั่งยืน และช่วยฟื้นฟูธรรมชาติเพิ่มผลผลิตระยะยาวได้	- เป็นการสาธิตให้ดูอย่างละเอียดดี - ได้รู้จักเกษตรแบบเต็มรูปแบบ - เรียนรู้ภูมิปัญญาชาวบ้าน - ปรับปรุงสถานที่ดูงาน - ได้เห็นพืชที่ไม่เคยเห็น เช่น มะเขือแพะ - ถนนแคบรถยนต์ไม่สามารถเข้าถึงได้

พื้นที่ดูงาน/ประเด็นศึกษา จ.เพชรบุรี	ผลสำเร็จของหมู่บ้าน/ชุมชน	สิ่งที่สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ใน ชุมชน	ข้อสังเกต/ข้อเสนอในการลงพื้นที่ อื่น ๆ
หมู่ ๒ ต.ถ้ำรงค์ อ.บ้านลาด สวนตาล	- เป็นการอนุรักษ์พันธุ์ตาล เพื่อใช้ประโยชน์ในการศึกษาได้ และต้องการให้คนรุ่นหลังได้มาดู - การสืบทอดความรู้ต่อไป	- ได้รู้การปลูกตาล และนำส่วนประกอบของตาลมาทำประโยชน์ได้ - นำความรู้ไปแนะนำ และสร้างอาชีพได้ในชุมชน	- ได้เห็นการทำเกษตรแบบผสมผสาน - วิทยากรเก่งมาก ทำให้ทุกคนสนใจฟัง และทุกอย่างดูน่าสนใจ - แต่ละหมู่บ้านมีเอกลักษณ์ มีที่ท่องเที่ยว และการเกษตร

พื้นที่ดูงาน/ประเด็นศึกษา จ.เพชรบุรี	ผลสำเร็จของหมู่บ้าน/ชุมชน	สิ่งที่สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ใน ชุมชน	ข้อสังเกต/ข้อเสนอในการลงพื้นที่ อื่น ๆ
โรงสีข้าว ต.มาบปลาเค้า อ.ท่ายาง การผลิตข้าวกล้อง, โรงสีข้าว ชุมชน	- ผลิตข้าวกล้องส่งออก จะมีผู้มารับข้าว ที่โรงสี/ส่งตามร้านค้า และได้เป็นสินค้า ๑ ตำบล ๑ ผลิตภัณฑ์ ซึ่งข้าวที่รับประทานจะสามารถป้องกันโรคต่างๆ ได้	- จะได้ทดลองผลิตข้าวเอง และจะได้รู้ว่าสมัยก่อนผลิตข้าวกันอย่างไร	- ควรมีการจัดการเป็นศูนย์พิพิธภัณฑ เพื่อการศึกษาต่อไป - เป็นแบบอย่างที่ดีเพราะสามารถเก็บของโบราณไว้ให้ลูกหลานได้เรียนรู้ต่อไป - ควรมีการประสานงานให้ตรงเวลากว่านี้

พื้นที่ฐานงาน/ประเด็นศึกษา จ.เพชรบุรี	ผลสำเร็จของหมู่บ้าน/ชุมชน	สิ่งที่สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ใน ชุมชน	ข้อสังเกต/ข้อเสนอในการลงพื้นที่ อื่น ๆ
บ้านหนองปรัง ต.หนองปรัง อ.เขาย้อย วัฒนธรรมไทยทรงดำ	- มีเอกลักษณ์เป็นของตนเอง ประเพณีที่ดีงาม รวมทั้งงานฝีมือ ศิลปะการรำรำ - มีความสำเร็จที่มีเด็กมาเรียนการแสดงและภาษา	- เรานำเอาเอกลักษณ์ของหมู่บ้านรักษาและสืบทอด เผยแพร่ต่อไป - ได้รู้วิถีชีวิตไทยทรงดำ การพูดจา - กลับไปคูที่บ้านและนำมาปรับปรุงให้ดีขึ้น	- ถ้ามีเวลาจะเดินดูให้ทั่วหมู่บ้าน

พื้นที่ฐานงาน/ประเด็นศึกษา จ.เพชรบุรี	ผลสำเร็จของหมู่บ้าน/ชุมชน	สิ่งที่สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ใน ชุมชน	ข้อสังเกต/ข้อเสนอในการลงพื้นที่ อื่น ๆ
บ้านสามเรือน ต.ท่าตะกร้อ อ.หนองหญ้าปล้อง กลุ่มอาชีพทอผ้า/เพาะเห็ด	- ทำให้กลุ่มแม่บ้านมีรายได้เลี้ยงครอบครัว - การรวมกลุ่มเพื่อสร้างความสามัคคีในชุมชนนั้นๆ ด้วย - ชุมชนมีอาชีพที่ดี	- การเพาะเห็ดฟาง นำมาเผยแพร่ในชุมชน - ความรู้ที่ได้จากการทอผ้า - การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ - การบริหารงาน - การวางแผนงาน - ความร่วมมือในกลุ่ม - นำไปประยุกต์ใช้ในชุมชน	- ได้รู้จักการทอผ้า การเพาะเห็ด - อากาศร้อนมาก - ชุมชนคับแคบ

5.2 อภิปรายผลการดำเนินงาน

กิจกรรมการระดมความคิด/พัฒนาเครือข่าย

5.2.1 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้

- ➡ การแบ่งกลุ่มไม่ทั่วถึง/เนื่องจากเยาวชนมีจำนวนมาก
- ➡ ช่วงอายุแตกต่างกัน “ความคิด/วุฒิภาวะ/ความคิดเห็น ต่างกัน” ทำให้เยาวชนชนไม่กล้านำเสนอ
- ➡ การนำเสนอเวทีใหญ่ดึงดูดความสนใจได้น้อย

แนวทางแก้ไข

- ➡ จัดเป็นฐาน/ความรู้/ให้เพื่อนเข้ามาแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- ➡ เพิ่มเวลาในการแลกเปลี่ยน
- ➡ ลดช่วงอายุผู้เข้าร่วมกิจกรรมไม่ให้แตกต่างกันมากนัก

5.2.2 การฝึกวินัยการอยู่ร่วมกัน

- ➡ สร้างระเบียบ, สร้างประโยชน์ได้จริง /ง่ายในการควบคุมคนหมู่มาก/สามารถป้องกันการวิวาท
- ➡ การเข้าฐานไม่สามารถร่วมกิจกรรมได้อย่างทั่วถึง
- ➡ มีการร่วมกันวางแผนทำงานอย่างเป็นระบบ

แนวทางแก้ไข

- ➡ สร้างความเข้าใจร่วมกัน ในระดับผู้นำชุมชน/เยาวชนก่อนเข้าร่วมกิจกรรมค่าย
- ➡ ชี้แจงวัตถุประสงค์/การจัดทำค่าย แก่เยาวชนล่วงหน้าก่อนจัดค่าย
- ➡ ลดการทดสอบสมรรถภาพทางกาย

สิ่งที่ต้องทำ

- ➡ ปลุกจิตสำนึกเยาวชน.ในเรื่องระเบียบ/ความรับผิดชอบ
- ➡ มาตรการจัดการความเรียบร้อย

5.2.3 เปิดโลกทัศน์ (ศักยภาพ/พรสวรรค์/ศึกษาและดูงาน)

- ➡ ศึกษาดูงานสามารถสื่อเนื้อหาเกี่ยวกับเยาวชนได้อย่างชัดเจน
- ➡ ควรให้เยาวชนดูในสิ่งที่ชอบและอยากไป/จัดวิทยากรให้ความรู้ที่ชัดเจน
- ➡ การแสดงของเยาวชนควรบอกให้เตรียมฝึกล่วงหน้าก่อนมาค่าย/เน้นหลากหลาย
- ➡ วิทยากรที่เลี้ยงไม่รับบทบาท ขาดการเตรียมตัว
- ➡ น่าจะมีการแนะแนวทางการจัดทำโครงการด้านยาเสพติด โดยกลุ่มย่อยๆ ของเยาวชน
- ➡ กำหนดบทบาทให้ชัดเจน

ผลลัพธ์หลังจบค่าย

- ➡ เกิดการประชุมร่วมกับผู้นำ ผู้ใหญ่บ้าน/พี่เลี้ยง
- ➡ มีผู้เข้ามาสนับสนุนกิจกรรมเยาวชนอย่างเป็นรูปธรรมในระดับพื้นที่
- ➡ เยาวชนกล้าพูด/กล้าแสดงความคิดเห็นในกิจกรรมของชุมชน

อุปสรรค(จุดอ่อน)

- ➡ พี่เลี้ยงไม่กล้าเข้าร่วมกิจกรรม เนื่องจากเกรงจะทำให้เสียกระบวนการ
- ➡ พี่เลี้ยงไม่สามารถกำหนดบทบาทตนเองได้อย่างชัดเจน /ไม่ได้แสดงบทบาท
- ➡ ขาดการประสานงานระหว่างทีมงานต่างๆ อย่างเป็นระบบ ขาดการทำความเข้าใจร่วมกัน
- ➡ สร้างการมีส่วนร่วมในเยาวชนไม่ได้
- ➡ ความล่าช้า ในการจัดการ/ระเบียบวินัย ถ้ามีจะทำให้การจัดการง่ายขึ้น
- ➡ ทีมมาจากความหลากหลาย : แต่ทำงานได้
- ➡ ช่องว่างระหว่างอายุของเยาวชน

ข้อเสนอแนะ

- ➡ ต้องจัดทำข้อมูลกลุ่ม/องค์กรเยาวชนไว้ที่สหพันธ์ฯ
- ➡ ฟังความคิดเห็นเยาวชน(ผู้นำพี่เลี้ยง) นำมาประมวลเพื่อใช้เป็นบทเรียนในการดำเนินงานครั้งต่อไป
- ➡ เครือข่าย 25 จังหวัด ครอบคลุมกลุ่มหลากหลาย/กิจกรรมต้องเหมาะสม/ลดความต่าง

องค์ความรู้ที่ได้จากการดำเนินงาน

การกำหนดพื้นที่เป้าหมาย/กลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจน(Area Analysis)

จากการที่สหพันธ์เยาวชนภาคกลาง มีองค์กรสมาชิกทั้งหมด 52 กลุ่ม/องค์กร และมีการกำหนดลักษณะของกลุ่มเป้าหมายที่จะเข้าร่วมกิจกรรม คือ

1.เป็นสมาชิกกลุ่มเยาวชนที่มีการติดต่อประสานงาน/เคยร่วมกิจกรรมกับสหพันธ์เยาวชนภาคกลางมาก่อน

2.มีประสบการณ์ดำเนินงานเยาวชนในชุมชน

3.อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 14-20 ปี

4.เข้าร่วมกิจกรรมในฐานะองค์กร 10 คน/องค์กร โดยเป็นผู้นำหรือคณะทำงานขององค์กร

เมื่อมีการกำหนดลักษณะเฉพาะของกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจน ทำให้การเตรียมงาน-การเตรียมความพร้อม สามารถกำหนดเนื้อหาและรูปแบบกิจกรรมไว้ล่วงหน้าได้อย่างเหมาะสม และสามารถจัดวางระบบการจัดการต่างๆ เพื่อรองรับกลุ่มเป้าหมายและกระบวนการของค่ายฯ ได้

การสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของแต่ละภาคส่วน (Participation Analysis)

บุคลากรที่เข้าร่วมในกิจกรรมครั้งนี้ ประกอบไปด้วย

1. ผู้นำเยาวชน/เยาวชน
2. ผู้นำชุมชน/พี่เลี้ยง
3. วิทยากรครูฝึกทหารจากค่ายฝึกการรบพิเศษแก่งกระจาน
4. วิทยากรอาสาสมัครจาก กลุ่มกิจกรรมนักศึกษาเพื่อสังคม มหาวิทยาลัยรามคำแหง
5. คณะทำงานอำนวยการเยาวชนสหพันธ์เยาวชนภาคกลาง
6. คณะกรรมการเครือข่ายภาคประชาชนภาคกลาง

เนื่องจากได้มีการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตั้งแต่ขั้นตอนแรก คือ การก่อรูปทางความคิด จนกระทั่งถึงขั้นตอนสุดท้าย คือ การประเมินผลโครงการ ทำให้ทุกส่วนมีความรู้สึกเป็นเจ้าของงาน เป็นเจ้าขององค์กร ทำให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความกระตือรือร้นเอาใจใส่ และเกิดผลต่อเนื่องในการขับเคลื่อนภารกิจองค์กรในระยะยาว

การกำหนดบทบาท/การพัฒนาโครงสร้างและกลไกการทำงาน (Function Analysis)

เนื่องจากมีหลายภาคส่วน เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมครั้งนี้ การกำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ จึงมีความจำเป็น เพื่อให้งานสามารถดำเนินไปได้อย่างเหมาะสม และเมื่อมีการกำหนดบทบาทของแต่ละส่วนที่ชัดเจน ก็ทำให้กิจกรรมครั้งนี้ดำเนินไปอย่างราบรื่น

ซึ่งถ้าหากนำมาปรับใช้ในการขับเคลื่อนภารกิจขององค์กรชุมชน/เยาวชน โดยมีการจัดโครงสร้างการทำงานและมีการกำหนดบทบาทของแต่ละส่วนอย่างเหมาะสม ก็จะทำให้ประสบความสำเร็จในการทำงานได้เร็วขึ้น

การบูรณาการคณะทำงาน

กลไกหลักในการจัดการกิจกรรมและมวลชน คือ

1. วิทยากรครูฝึกทหารจากค่ายฝึกการรบพิเศษแก่งกระจาน
2. วิทยากรอาสาสมัครจาก กลุ่มกิจกรรมนักศึกษาเพื่อสังคม มหาวิทยาลัยรามคำแหง
3. คณะทำงานอำนวยการเยาวชนสหพันธ์เยาวชนภาคกลาง
4. คณะกรรมการเครือข่ายภาคประชาชนภาคกลาง

แต่ละส่วนต่างมีศักยภาพในการดำเนินงาน คือ

1. มีคณะทำงานที่ชัดเจน
2. มีประสบการณ์-ทักษะในการดำเนินงานมวลชน/เยาวชน
3. มีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กรที่ชัดเจน
4. มีรูปแบบและวิธีการทำงานของตนเอง

เมื่อคณะทำงาน ทั้ง 4 ส่วนมาดำเนินกิจกรรมร่วมกัน จึงต้องมีการปรับเปลี่ยน และร่วมกันกำหนดในหลายๆ ด้าน เช่น กำหนดการ รูปแบบกิจกรรม วิธีการดำเนินกิจกรรม-การจัดการ การประสานงานระหว่างทีม ซึ่งจากการบูรณาการคณะทำงานดังกล่าว ได้ทำให้เกิดผลดีกับกิจกรรมและบุคลากร ดังนี้

1. มีความหลากหลายในรูปแบบและเนื้อหาของกิจกรรม
2. สามารถสร้างสีสันการทำกิจกรรมให้กับเยาวชนได้ตลอดเวลา
3. เกิดการเรียนรู้ในเรื่องทักษะการจัดการ การวางแผนงาน การเตรียมความพร้อม รูปแบบระหว่างทีมงาน
4. เกิดประสบการณ์ในการทำงานร่วมกัน และมีแนวโน้มที่จะเกิดการร่วมขับเคลื่อนภารกิจภาคประชาชนและเยาวชนในพื้นที่ภาคกลางในระยะยาว

แนวทางการดำเนินงานต่อไป

ในระดับภาค

สหพันธ์เยาวชนภาคกลาง: สยก.

วิสัยทัศน์ “สร้างกลไกเยาวชน คิดค้นกระบวนการเรียนรู้
มุ่งสู่ปฏิบัติการแก้ไขปัญหา ร่วมพัฒนาสังคมไทย”

วัตถุประสงค์

- เพื่อให้เกิดกลไกการประสานงานระหว่างกลุ่มเยาวชน/เยาวชน/หน่วยงาน
- เพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ระหว่างกลุ่มเยาวชน
- เพื่อกำหนดแนวทางและแผนงานเยาวชนระหว่างภาคองค์กรอำนาจการและสนับสนุนงานในพื้นที่
- เพื่อให้เกิดกลไกในการประชาสัมพันธ์

เป้าหมาย (47-49)

- ➡ YTOT 80 ทีม
- ➡ ลดปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด/อาชญากรรมในกลุ่ม
- ➡ การเฝ้าระวังเรื่องสุขภาพและการพัฒนาคุณภาพชีวิต
- ➡ องค์กรเป็นที่รู้จักยอมรับจากหน่วยงานต่างๆ
- ➡ องค์กรเป็นที่รู้จักยอมรับจากหน่วยงานต่างๆ
- ➡ กลไกองค์กรเยาวชนกลุ่ม/ภาคสามารถขับเคลื่อนภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ➡ เกิดกองทุนสนับสนุนกิจกรรมเยาวชน

ความต้องการขององค์กรเยาวชนที่จะให้สหพันธ์ฯ หนุนเสริมในด้านต่างๆ

1. สนับสนุนงบประมาณดำเนินกิจกรรมในแต่ละพื้นที่
2. การอบรมในด้านสิ่งแวดล้อมของแต่ละพื้นที่ให้เลเห็นความสำคัญของสิ่งแวดล้อม
3. หาวิทยากรที่มีความรู้เฉพาะด้านมาพูดคุยกับเยาวชน
4. ส่งเสริมในเรื่องการพัฒนาบุคลากร
5. สร้างเว็บไซต์ เพื่อใช้ในการติดต่อประสานงานและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
6. เปิดโอกาสให้เยาวชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น
7. สนับสนุนการพัฒนารูปแบบของกิจกรรม
8. สนับสนุนในการจัดเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเยาวชนในภาคอื่น
9. สื่อ และอุปกรณ์การจัดกิจกรรม
10. ข้อมูลในการจัดกิจกรรมต่างๆ

การดำเนินกิจกรรมในระดับพื้นที่

ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ เช่น

- โครงการเทศบาลทางน้ำเนื่องจากสภาพแม่น้ำลำคลองมีขยะและสิ่งปฏิกูลจำนวนมาก จึงจัดตั้งเทศบาลทางน้ำขึ้นมาโดยจะประชาสัมพันธ์และลงเรือเก็บขยะประจำทุกต้นเดือน
- โครงการน้ำใสด้วยมือเรา เป็นโครงการพัฒนาคลองหลังโรงเรียน ในคลองหลังโรงเรียนมีขยะผักตบชวา สิ่งปฏิกูลจำนวนมาก
- ศูนย์เฝ้าระวังน้ำ เนื่องจากคลองจินดาเป็นแหล่งเกษตรกรรมใช้น้ำในการเกษตรจำนวนมากและน้ำในคลองจินดาเริ่มเกิดภาวะน้ำเน่าเสีย โดยไม่ทันระวัง ดังนั้นทางกลุ่มเยาวชนเห็นความสำคัญของชุมชนผู้ผลิ ตั้งศูนย์เฝ้าระวังน้ำ เพื่อได้รู้ระดับคุณภาพน้ำในปัจจุบันโดยการจดหาค่า DO และ BoD และตอนนี้คุณภาพน้ำในคลองจินดาก็เริ่มมีการพัฒนาขึ้นเรื่อยๆในการทำงานได้ทำงานร่วมกับ ชมรมคนรักคลองจินดา,ชมรมเรารักแม่น้ำท่าจีน,ศูนย์ สอน. สนับสนุนงบประมาณในการทำกิจกรรม
- ร่วมเป็นนักสืบสายน้ำ คอยเฝ้าระวังปัญหาที่จะเกิดขึ้นกับแม่น้ำเพชร
- รณรงค์รักษาสภาพสมดุลของแม่น้ำแม่กลองแก่ประชาชนเมือง(ได้แก่ การเก็บขยะ,สร้างจิตสำนึกการรักษาแม่น้ำแม่กลอง)
- โครงการเยาวชนคนรักป่าต้นน้ำเฝ้าระวังดูแลป่าต้นน้ำให้อยู่ในสถานะที่อุดมสมบูรณ์
- กลุ่มคนรัก ศึกษาพฤติกรรมและเผยแพร่ อนุรักษ์
- โครงการธนาคารขยะ เพื่อปลูกฝังเยาวชนให้รู้คุณค่าของสิ่งที่ดูแล้วไร้ค่า
- โครงการนั่งตะลุงเพื่อสิ่งแวดล้อม เป็นส่วนหนึ่งในการปลูกจิตสำนึกให้กับเยาวชน
- เยาวชนรักษ์ท้องถื่นเพื่อฟื้นฟูสภาพเขานางพันธุรัตน์และชายหาด(ป่าชายเลน)

- วอล์คแรลลี่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์นิเวศน์
- กิจกรรมแรลลี่ปลูกป่าชุมชน
- ขุดลอกคูคลองเนื่องในวันโรกาวันแม่แห่งชาติ
- ร่วมกันทำความสะอาดบริเวณถนนรอบๆหมู่บ้าน

ด้านสุขภาพ เช่น

- เดินแอโรบิกที่เดิน
- กิจกรรมสัปดาห์เด็กและเยาวชนสร้างสุขภาพ
- จัดนิทรรศการคนรักสุขภาพ
- กิจกรรมกำจัดลูกน้ำยุงลาย
- การรณรงค์และจัดอบรมสุขภาพดีวิถีปลอดภัย

ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด เช่น

- แรลลี่ด้านยาเสพติดจัดกิจกรรมออกกำลังกายเพื่อต่อต้านยาเสพติด
- แข่งกีฬาประจำตำบล-หมู่บ้าน
- กิจกรรมวัคซีนใจ(วันครอบครัว)
- จัดงานในวันสำคัญ เช่น วันแม่
- กิจกรรมธรรมะสัญจร
- จัดรายการวิทยุชุมชนมีรายการ เช่น เพื่อนช่วยเพื่อน, ชักจูงเพื่อนห่างไกลยาเสพติด
- โครงการเพื่อนเตือนเพื่อน
- คลินิกนิรนามให้คำแนะนำในการเลิกเสพยาเสพติด
- จัดเดินรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดในเทศกาลสำคัญ

ด้านการส่งเสริมอาชีพ/ธุรกิจชุมชน เช่น

- โครงการปลูกผักเพื่อน้อง
- โครงการขยะเป็นเงิน
- กิจกรรมออมทรัพย์วันละบาท/กลุ่มออมทรัพย์เยาวชน
- ส่งเสริมอาชีพ สตรีอาสาพัฒนาปุ๋ยหมักชีวภาพ
- สินค้า 1 ตำบล 1 ผลิตภัณฑ์ เช่น ไม้กวาดดอกหญ้า ไม้กวาดก้านมะพร้าว เทียนหอม
- ฝึกอบรมช่างในหมู่บ้าน
-

ด้านการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น เช่น

- ค่ายวัฒนธรรมไทย ปลุกฝังให้เยาวชนรักวัฒนธรรมในท้องถิ่นของตนเอง
- การสืบสานประวัติศาสตร์,การจัดอบรมกระบี่-กระบอง,การอนุรักษ์ศิลปะการต่อสู้ของไทย
- ใช้การแสดงลิเก เป็นตัวเชื่อมและรวมกลุ่มเยาวชน โดยการสนับสนุนและร่วมมือของ อบต., โรงเรียน,วัด
- ตั้งวงดนตรี โดยกลุ่มเยาวชน
- จัดกลุ่มสืบสานประเพณีลอยกระทง
- กลองยาวประยุกต์
- อนุรักษ์เพลงไทยลูกทุ่ง
- งานวันผู้สูงอายุ ประเพณีวันสงกรานต์

ด้านการพัฒนาศักยภาพเยาวชน เช่น

- จัดค่ายร่วมเยาวชนในตำบล
- มีการรวมแกนนำมาประชุมวางแผนโครงการมีการประชุมเดือนละ 1 ครั้ง
- เรียนพิเศษภาษาอังกฤษ ตอนเย็นทุกวันอังคาร และพฤหัสบดี
- ทำบุญประจำหมู่บ้าน
- พัฒนาหมู่บ้าน
- จัดรายการวิทยุชุมชนเกี่ยวกับเรื่องเยาวชน
- ค่ายพัฒนาบุคลิกภาพการเป็นผู้นำ
- จัดสัมมนาแลกเปลี่ยนวิเคราะห์ปัญหาชุมชน
- จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับปัญหาชุมชน
- แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับเครือข่ายอื่นๆในจังหวัด
- ศึกษาดูงาน
- จัดงานวันเด็กให้กับเด็กภายในชุมชนและหมู่บ้านใกล้เคียง

แนวทางการติดตาม/ประเมิน

ในระดับภาค

- ➡ พัฒนากลไกการติดตาม และประเมินผลในระดับภาค
- ➡ ถอดบทเรียนองค์ความรู้จากการทำงาน
- ➡ สร้างเครือข่ายการติดตามและประเมินผลกับองค์กรพันธมิตรต่างๆ

ในระดับพื้นที่

- ➡ พัฒนาระบบการติดตามและประเมินผล
- ➡ พัฒนาศักยภาพกลไกการติดตามประเมินผล
- ➡ จัดตั้งเครือข่ายติดตามประเมินผลในระดับพื้นที่

บรรณานุกรม

- ชม ภูมิภาค. 2516. **หลักการประชาสัมพันธ์**. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.
- ชัยยา ข้าสะอาด. 2540. **การรับรู้และการยอมรับบทบาทใหม่ของพัฒนากรในโครงการอำเภอนำร่อง**. ภาคนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ประติพันธ์ อูปรมย์. 2523. **พื้นฐานการศึกษา**. (เล่ม 3). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- วารินทร์ สายโอบเอื้อ และคณะ. 2522. **จิตวิทยาการศึกษา**. วิทยาลัยครูพระนคร.
- สมใจ ลักษณะ. 2519. **จิตวิทยาการศึกษา**. วิทยาลัยครูสวนสุนันทา.
- สุชา จันทรเฒ และสุรางค์ จันทรเฒ. 2518. **จิตวิทยาการศึกษา**. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร : แพร่พิทยา.
- โสภา ชูนิกุลชัย. 2516. **จิตวิทยาทั่วไป**. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.
- Morgan, Clifford T., and King, A. Richard. 1971. **Introduction to Psychology**. New York: McGraw-Hill Book Company.
- Roger, Everett M., and Shoemaker, Floy F. 1971. **Communication of Innovation : A Cross-culture Approach**. (2 nd Ed.). New York: Free Press.
- Shaver, Herley William D. 1989. **Environmental Legislation**. Illinois: Charles C. Thomas.
- Thurstone, L.L. (Lovis Leon). 1969. **The Measurement of Attitude**. Chicago: University of Chicago Press.